

PHẠM CAO CỬNG

KINH HOÀNG

TIỂU THUYẾT

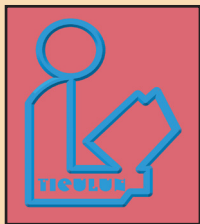
HUYỀN

= NGA =

XUẤT-BẢN

KINH HOÀNG

PHẠM CAO CÙNG

Chúng ta hãy bỏ một người mù vào dứa rừng thẳm, trong một đêm khuya giông tố. Nghe tiếng gió rít, cành lá gãy, rụng ào-ào, hẳn có lẽ cũng biết trời đang giông bão.

Ngửa mặt lên, hẳn như cố nhìn tìm phương hướng những giọt mưa nặng đã tạt vào đôi tròng mắt trắng dã mạnh như roi vút, làm cho hẳn phải vội nhắm nghiền mắt lại.

Một mùi gây gây đưa thoảng vào, tiếp theo một tiếng gầm : hẳn run sợ nép người sát gốc cây và ngờ đó là hổ báo đang chống mạnh đôi chân trước chậm-chậm đôi mắt định vào...

Một mùi tanh-tanh thoáng qua sau là tiếng sột-soạt rồi rít giải, hẳn rung mình thu người lại vì tưởng ngay cạnh có con rắn lớn đang ngóc đầu...

Nhưng hẳn biết chạy đâu bây giờ ? Đã thử quay tay về phía trước, hẳn nhăn mặt vì chạm phải gai nhọn toạc da... Hẳn sẽ dơ chân định bước nhưng chân bỗng thấy hẫng về phía dưới, gió lạnh ào lên, lại hình như có tiếng thác nước réo âm âm...

Sợ hãi mà không biết rõ nỗi hiểm-nguy, hoảng hốt và chỉ đoán chừng sẽ có tai-nạn sắp tới, thứ nhất là không

5 | Kinh Hoàng

sao tìm được ra một cách để trốn chạy, người mù khốn-nạn ấy đã sống những phút KINH HOÀNG !

Trong những trang sau đây, Tác giả cố gắng để các bạn đọc đứng sát một cảnh kinh hoàng, cũng nghe rõ được những tiếng đập rộn rập của trái tim người trong cuộc, chẳng biết rằng cái cao vọng ấy có đạt được hay không ?

I - Hồn Nhiên

Cho mãi đến lúc đã ra khỏi cổng Chợ-Phiên mà Liên và Nhung hãy còn thấy ngây ngất. Mới là lần đầu đến một chỗ ồn ào như vậy, nên Nhung thấy ngượng ngịu, lúng túng vô cùng, trái lại, Liên thì mạnh bạo kéo chị đi hết gian này đến gian khác, dù có gặp một đám đông những chàng trai trẻ toàn chắn lại, cũng cứ rẽ bừa mà đi. Đó chỉ là vì từ trước đến nay Liên đi chợ phiên đã nhiều, và gặp những bọn trai cùng tuổi với mình trêu-trọc như vậy là thường.

Luôn luôn, từ lúc nãy đến giờ, Liên phải bảo Nhung :

- Chị cần phải mạnh bạo, «ngỗ» lên thì bọn họ mới sợ và nể, chứ nếu mình mà rút-rát thì chỉ tổ cho họ bắt nạt thôi !

Mà quả thực vậy, những bọn con trai thấy Nhung có vẻ lúng túng, sợ hãi, bám riết lấy Liên mỗi khi gặp một bọn đông, thì họ lại càng theo rồi, dùng đủ lời mà trêu-trọc :

- Kia, cô ơi, đèn sáng như ban ngày thế này sao cứ phải vịn vào người để nhờ dắt thế ? Cái cô be-bé sinh-sinh ơi, phải cẩn thận đấy nhé không có cô chị lạc mất bây giờ !

7 | Kinh Hoàng

Liên thì vẫn thản nhiên như thường mà Nhung thì thấy nóng bừng cả mặt, nhiều lúc đã toan dục Liên về nhưng thấy em vui quá thì lại thôi.

Cho đến lúc xem đồng hồ đã sắp tới giờ ăn cơm Liên rủ chị về thì Nhung mừng quá, lập tức cùng em ra khỏi Chợ Phiên ngay. Những chàng trai trẻ, từ nãy vẫn cố công theo đuổi, hay giờ cũng theo tiễn ra đến cổng, ném một vỏ hoa giấy cuối cùng và nở một nụ cười từ-biệt. Đó chỉ là vì cả Liên và Nhung đều đẹp lắm, Nhung thì thùy mị đoan trang, đẹp một cách kín đáo và hồn hậu, còn Liên thì nhí nhảnh đùa nghịch đáng yêu như con sơn-ca buổi sớm nhảy nhót ở đầu cành !

Thấy hai chị em Nhung ra khỏi cổng, thẳng xe nhà đã vội vàng nâng càng xe kéo đến. Nó vừa hạ xe xuống vừa hỏi :

- Thưa cô trong ấy vui lắm phải không ?

Liên cười gật đầu :

- Ừ vui lắm, nhưng trễ giờ rồi đấy, mày phải chạy nhanh lên một tí chứ không về muộn, ông cụ phải đợi cơm thì lại chết !

Rồi chiếc xe nhà sơn vàng rẽ đám đông mà chạy về phía hàng Đào, để cho nhiều chàng đến muộn phải

ngoái cô trở lại nhìn theo mà bảo nhau :

- Tiếc quá, mày ơi, chúng mình đến chậm, con Liên trường Hồng Đức về mất rồi !

Nhung thoáng nghe thấy, thực thà hỏi em :

- Liên ơi, mày quen người ta đây à ?

Liên vỗ vào đùi chị :

- Chị này đến hay, em có quen đâu, mà quen gì mà lảm thế ?

Nhung ngạc nhiên hỏi :

- Thế sao họ lại biết tên mày ?

- Biết lắm chứ lại, chị nên nhớ rằng những anh chàng «vớ vẩn» này thì con gái học trường nào mà họ chẳng thuộc tên, biết mặt. Chẳng những thế, họ lại có thể biết được mùa rét chị có mấy cái áo, mùa nực chị thường thích mặc màu gì ?

Nhung ngạc nhiên hỏi :

- Nhưng còn người có râu quai nón mà theo mày suốt từ đầu đến cuối và chỉ có một câu nói mãi : cô ơi sao mà đi nhanh thế ! mày có biết không ?

9 | Kinh Hoàng

Liên nghe Nhung hỏi bụng miệng cười, gật đầu :

- À, thằng cha ấy thì em có biết, nhưng râu quai nón gì nó, chẳng qua muốn lập dị thì nó đánh phấn xanh đây thôi !

Nhung hỏi :

- Thế hắn tên là gì ?

- Em có biết đâu ?

- Thế sao em bảo có biết hắn ?

Liên cười, trả lời :

- A, em bảo có biết là biết hắn cũng vào bọn mà chúng nó ở trường vẫn gọi là bọn đi ăn cỗ...

Thấy chị không hiểu, Liên cắt nghĩa :

- Bọn này lạ lùng lắm cơ, chẳng cứ chủ nhật hay ngày lễ, nghĩa là bất-cứ lúc nào, hễ bọn họ ra ngoài đường là y như lễ bộ giống hệt người sắp-sửa đi ăn cỗ cưới vậy !

Nhung thực-thà hỏi :

- Thế bọn họ làm gì ?

Liên cười, lắc đầu :

- Em chẳng biết nữa, nhưng chắc chẳng làm gì hết, nếu có nghề nghiệp thì đâu có thời-giờ mà trang điểm thế, chắc lại chỉ nghề đi đếm gạch hè thành phố mà thôi!

Nhưng sực nhớ, Liên nắm tay Nhung hỏi :

- À, thế lúc này hân chị có để ý đến cái anh chàng mặc bộ tropical màu xanh nhạt lúc nào cũng đi theo chúng mình, cách xa đến mười thước.

Nhung gật đầu :

- Có, hân đi một mình ấy chứ gì ?

Rồi lâu lâu không thấy Liên nói thêm, Nhung hỏi :

- Thế hân làm sao ?

Liên lưỡng lự, một lát sau nói :

- Câu chuyện ấy thì giải lắm, để rồi có lúc nào rồi em mới có thể nói hết cho chị nghe được !

Từ lúc ấy cho đến khi về tới nhà, cả hai chị em cùng không nói chuyện nữa, có lẽ cả đôi mỗi người cùng đều có mỗi nghĩ riêng dấu ở trong lòng.

Khi xe vừa xịch đỗ xuống trước cửa nhà thì bỗng có tiếng người hỏi :

- Kia, hai cô bảy giờ mới và đây à ? Ông bà phán đương đợi cơm ở nhà đây !

Liên và Nhung đều nhận ra người vừa nói đó là bà cả Thanh, xưa nay vẫn chuyên nghề môi-lái, thường nhật vẫn đến nhà mình vay mượn, dặt tạm luôn luôn. Hai chị em cùng chào bà Cả rồi đẩy cửa vào nhà. Liên cũng còn kịp bảo chị :

- Bà cả hôm qua đến đã vay được rồi, hôm nay lại sang hẳn là sang làm môi cho chị.

Nhung đẩy em mà bảo :

- Gớm cái con này, về đã muộn, không nhanh còn dặt đà định muốn ăn đòn đây à ?

Nhưng Liên chỉ cười, vì Liên còn lạ gì cha mẹ mình thấy đều chiều chuộng con cái hết sức, mẹ còn có khi mắng chứ ba thì tuyệt không, nhiều lúc các con có lỗi lại còn liệu lời chống đỡ cho là đáng khác !

Quả nhiên vào đến trong nhà thấy cha, mẹ và mấy đứa em đã quây quần vào mâm cơm sắp ăn, Liên vẫn vui vẻ nói :

- Chết chữa, con về chậm tí nữa thì hết phần !

Me Liên gật đầu bảo :

- Thực đấy, các cô chậm về thì không ai rồi mà để phần cho dâu !

Nhưng ba đã hỏi lảng sang chuyện khác :

- Thế nào, hôm nay Chợ Phiên có đông lắm không ?

Liên thưa :

- Đông lắm, ba ạ, hơn hôm Chợ Phiên thanh niên nhiều !

Ông Phán có vẻ ngần ngại :

- Biết thế thì tao không cho con Nhung đi.

Bà phán cãi :

- Sao lại không, ông định bắt nó cầm cung suốt cho đến lúc lấy chồng chắc ! Mà nó nhón rồi còn gì nữa, không cho đi thì rồi về sau, về nhà người ta, ai cho đi nữa !

Liên nói :

13 | Kinh Hoàng

- Sao lại không đi được hử me ? Con chẳng thấy chán cặp vợ chồng mới đi chơi chợ phiên đấy à ?

Bà phán bảo :

- Nhưng những người ấy đã ở riêng rồi, còn những cô dâu mà còn có bố mẹ chồng thì đi có sợ người là chủ cho không ?

Rồi bà phản ngoảnh lại phía chồng nói :

- Nhưng tôi chắc nhà ông Hàn, bà Hàn thì không bao giờ nở thế đâu !

Ông Phán hoài nghi :

- Biết đâu đấy, cứ nghe mồm con mụ Cả thì ai cho mụ nhờ vả chẳng là người tốt hoàn toàn !

Bà Phán cãi :

- Thì bà ấy cũng nhờ vả nhà mình cơ mà, nghĩa là đúng như lời bà ta nói, bà ấy chịu ơn cả hai bên thì nay thấy cả hai bên cùng đẹp, cùng tốt thì giúp cho cả độ để trả nghĩa !

Thấy chồng hình như vẫn chưa tin hẳn lời mình bà phán tiếp :

- Vả lại, chính tôi cũng đã biết rõ bà Hàn !

Ông Phán gật đầu :

- Phải, bà biết bà Hàn kêu cầu lễ bái khéo lắm chứ gì, bạn đồng bóng mà lại !

Bà phán tức mình bảo :

- Thôi, tôi chẳng nói với ông nữa, hơi một tí thì báng bổ !

Ông Phán đầu dụi :

- Nghĩa là tôi chỉ nói thế thôi chứ việc nên hay không cũng còn là do ở con nó có bằng lòng không mới được !

Và lảng sang chuyện khác, Ông mắng Liên :

- Kìa, con Liên không gấp thịt kho cho em nó ăn, để nó và com nhạt thế kia à !

Nhưng từ lúc nãy vẫn lặng lẽ hết dỡ bát com cho đứa em này và, lại múc canh cho đứa khác, nhưng vẫn không hề sót một câu nói nào của cha mẹ. Nhưng đoán chắc là chuyện của mình vì đã mấy lần trước đây, trong lúc vắng vẻ, bà cả Thanh thường lân la hỏi Nhưng có biết cậu Tín là con trai ông Hàn Du giàu nhất phố Hàng Bè không ? Sau đó, bà cả lại khen nức nở nào cậu ngoan

15 | Kinh Hoàng

ngoãn nào cậu học giỏi, nào mới tị tuổi đầu mà đã sắp sửa thi tú tài rồi đây !

Nhung lựa lời hỏi dò em, Nhung thấy Liên giới-thiệu Tín bằng một câu khinh ghét sau này :

- Thằng Tín hàng Bè áy à, không thể thương được, lúc nào cũng vênh cái mặt lên mà học dốt như bò !

Ăn cơm xong, vừa lên gác, Liên đã kéo áo Nhung mà bảo :

- Chị xem em đoán có giỏi không, hể bà Cả đến mà không vay mượn gì thì hẳn phải là chuyện cưới xin !

Biết tính em vốn hay chế riễu, nghịch ngợm Nhung vội làm cách nói sang chuyện khác :

- Thì kệ người ta có được không, mà có nghỉ ngơi một lát rồi đi làm bài hay học hành đi không chứ tháng này xem nốt nhà trường thì xuống mất mấy người rồi đây !

Liên cười :

- Xuống thì rồi lại lên chứ sợ gì, nhưng dù sao em chắc cũng còn giỏi hơn Tín của chị !

Nhung tát khế vào má em, bảo :

- Rõ lời thôi, Tín nào của chị ?

Liên rũ rượi cười :

- Tín con nhà Hàn Du ấy mà, thằng cha đã có lần, em bảo với chị rằng nó dốt như bò !

Rồi một lát sau, Liên lại nói :

- Em đoán chắc bà Cả hôm nay đến để làm mối chị cho Tín, nhưng đám nào thì còn thương được chứ đám ấy thì chị phải nhất định cự tuyệt kẻo em không bao giờ chịu nhận làm anh rể đâu đấy !

Nhung buồn rầu :

- Nhưng nhờ ba hay mẹ bắt buộc thì sao ?

Liên quả quyết :

- Chắc ba thì để tùy ý chị, nhưng còn mẹ có ép, mình cứ nhất định không ưng cũng không ai làm gì được cơ mà !

Câu nói ấy làm cho Nhung suốt đêm mấy lần thức dậy. Nhung năm nay đã 18 tuổi nhưng lần đầu trong đời, mới có những việc quan trọng, đáng lo ngại như thế xảy

ra... Cũng như lần đầu đi chơi Chợ-Phiên, Nhưng thấy choáng váng như người say rượu, lần đầu có người đến nói chuyện về việc hôn nhân, Nhưng cũng có cái cảm-giác ngỡ ngàng, lúng-túng sợ hãi như cô bé đến trường thi lúc mới nhớn lên...

II - Lo Lắng

Sáng hôm sau, đợi cho Liên đi học và chồng đi làm rồi, bà Phán mới gọi Nhung mà bảo :

- Nhung ơi, tao hỏi mày phải nói thực nhé !

Chưa hiểu mẹ định gạn hỏi điều gì. Nhung lo-lắng trả lời :

- Mẹ bảo gì con ạ ?

Ngừng lại một lát cho câu nói của mình thêm quan trọng, bà Phán nhìn thẳng vào mặt Nhung mà hỏi :

- Mày phải nói thực cho tao biết, trước đây mày có định đám nào chưa ?

Thấy Nhung ngạc-nhiên chưa biết trả lời làm sao, bà lại dồn tiếp :

- Mày đã định lấy ai chưa ?

Nhung luống-cuống :

- Thừa mẹ, con có biết ai đâu ?

Bà Phán như bằng lòng gật đầu :

- Ủ, tao phải hỏi thế vì con gái bây giờ gớm lắm, mới ở nhà mà đã dự định chỗ này chỗ khác. Mà thì tao biết ở nhà cả ngày, họa hoằn mới đi ra ngoài, tất không thể, nhưng tao cũng hỏi trước vì muốn bàn với mày câu chuyện...

Ngừng lại một lát, bà lại tiếp :

- Mày năm nay tính ra cũng đã gần 18 tuổi đầu, lớn rồi, còn gì nữa. Mà con gái đến thì, việc trước nhất là trợn nơi nào sừng đáng để gửi xương, gửi thịt về sau này. Mày đừng có đua đòi chị em, tấp-tễnh nơi này nơi khác mà khi biết rằng họ chỉ có cái vỏ thôi thì khổ cả một đời đấy con ạ.

Nhưng đã thừa hiểu mẹ định soay soay nói tới chuyện gì, nhưng cứ lặng im mà đợi. Bà Phán chép miệng rồi nói tiếp :

- Ba mày thì bận đi làm cả ngày, không có lo-lắng gì đến con cái. Nhưng chính tao thì vẫn đề ý xem có món nào sừng đáng thì gả bán chúng mày đi... Người ta thường bảo : lấy vợ kén tông, lấy chồng xem giống, thực là đúng lắm. Nếu là người con ông cháu cha thì dù sao nữa cũng vẫn còn hơn kẻ khác !

Rồi chẳng liên lạc gì cả, bà Phán đột-nhiên hỏi Nhung:

- Thế mày có biết cậu Tín không nhỉ ?

Nhung vờ lắc đầu :

- Không ạ !

- Ra cái con này không biết cái gì cả ! Cậu Tín con ông bà Hàn Du, hiện giờ đang học Tú-tài ấy mà ! Tao cũng không rõ cậu ta lắm nhưng thấy nhiều người nói rằng anh chàng ngoan ngoãn và chăm-chỉ. Nhưng kể ra thì chẳng cần dò hỏi đâu, con cái ông bà Hàn tất nhiên phải khá !

Liếc nhìn con như muốn dò-la ý-tứ, bà Phán lại nói :

- Tối hôm qua, bà Cả lại đây, có ý muốn đánh tiếng dạm mày cho cậu Tín. Chẳng lẽ mình lại nói ra ngay, chứ được đám ấy thì còn đâu hơn nữa. Muốn giữ giá, tao còn bảo để hỏi mày xem đã !

Nhìn con, bà tiếp :

- Nhưng tao chắc mày thế nào chẳng bằng lòng !

Thấy con không nói gì. bà gặng :

- Mày nghĩ thế nào ?

Nhưng khó nói quá đành chỉ dạ một tiếng nho nhỏ làm cho bà Phán không bằng lòng cái lời trả lời nước đôi ấy, hỏi thẳng :

- Mà ưng thuận chứ ?

Nhưng lại càng luống-cuống, không biết nói sao, chỉ lặng im làm cho bà Phán nóng nảy dục :

- Kìa, cái con này hay chưa, làm sao thì nói để cho người ta còn trả lời bà Cả chứ ?

Nhưng luống cuống, sợ hãi ứa nước mắt vì, có lẽ Nhung đã thừa biết tính nóng nảy của mẹ mình, bất cứ bao giờ, cũng không thể nào chịu được kẻ trái ý ! Bà Phán thấy thế tức giận, nhưng còn cố hỏi kỹ lại lần nữa:

- Mà không bằng lòng phải không ?

Nhưng đã hoa mắt vì giòng lệ tràn ra se-se lắc đầu. Vùn một cái, bà Phán vụt đứng dậy, trở vào trong nhà, vừa đi vừa lẩm bẩm :

- Thôi, thầy kệ đời mà... cá không ăn muối, cá ươn !

Nhưng thấy mẹ giận mà không biết làm thế nào được, đành chỉ lui thủ lên trên gác. Lấy rổ khâu ra, cầm lấy chiếc kim cho có việc chứ sự thực, Nhung đương sao suyển, còn có lòng nào mà khâu vá nữa. Lắng tai nghe,

Nhung thấy tiếng mẹ đương léo-séo ở dưới nhà chửi thầy, mắng tở. Đó là cái tính quen giận cá chém thớt của bà Phán mỗi khi có điều gì bất-như-ý.

Đã có lúc, Nhung thấy hối-hận mình đã làm trái ý mẹ, muốn chạy xuống dưới nhà nói xin theo lời, nhưng chợt nhớ đến câu nói khinh-ghét của Liên khi nhắc đến Tín thì Nhung lại bỏ ý nghĩ ấy đi.

Và lần đầu tiên ở trong đời, Nhung thấy mình trơ trọi quá, nhất là lúc này. vì ba Nhung, người cha nhân từ và độ lượng, đã đi làm vắng mà Liên, người em ngoan-ngoãn thì đi học chưa về. Còn mẹ Nhung thì chính Nhung cũng không hiểu vì đâu mà lại trái tính, trái nết như vậy, không hề có giống tính mình chút nào. Nhung nhin-nhục, thùy-mị bao nhiêu thì mẹ Nhung lại ương ngạnh san-sát bấy nhiêu !

Biết bao nhiêu ý-nghĩ quay-lộn trong óc Nhung suốt cho đến lúc đồng hồ đánh chín giờ mà Nhung vẫn không hề tìm được cách xử-trí thế nào cho ổn-hòa. Bỗng Nhung nghe thấy ở dưới nhà, tiếng mẹ gọi :

- Liên hãy đợi đây tao hỏi cái này đã, rồi hãy lên gác !

Tiếp đó, tiếng mẹ bảo :

- Mà mày phải nói cho thực đấy không có thì chó chết!

Sau đó mẹ Nhung nói gì, Nhung không nghe được rõ nữa vì tiếng nói đột nhiên nhỏ hẳn đi. Nhung Nhung cũng đoán được, chắc thế nào mẹ cũng lại căn vặn Liên về chuyện mình !

Quả nhiên một lát sau, Liên chạy lên gác cất cặp sách đi rồi mới đến cạnh Nhung, hỏi :

- Chị vừa khóc, phải không ?

Nhung gượng cười, chối :

- Không !

Liên gật đầu :

- Em biết, chắc mẹ lại ép chị chứ gì ? Lúc này mẹ cũng vừa tra em...

Nóng ruột, Nhung nắm tay Liên hỏi :

- Mẹ bảo sao ?

Liên cười :

- Bà cụ cứ tra mãi xem rằng em có biết chị đã có kếp nào chưa ? Nhung em chối không, vả lại, dù chị có thực

thì em đâu có nói cơ chứ, bà cụ đến hay vớ-vẩn !

Thấy Nhung thở giải, Liên ngừng lên, hỏi :

- Thế chị đã trả lời rằng không ưng rồi à ?

Nhung gật đầu. Liên tiếp :

- Mà không ưng là phải. Chắc bà cụ uất lắm đấy, nhưng mặc kệ ! Chị cứ tha hồ cho chửi mắng miễn không giết chết mình là được rồi !

Nhung không nói gì rung rung nước mắt. Nhung biết Liên hãy còn ít tuổi hơn mình và sống cái đời nữ học-sinh tự-do, phóng-khoáng đã quen, tất nhiên không có những ý nghĩ giống mình. Thấy chị khóc, Liên thương hại, nắm tay chị mà bảo :

- Không sợ, chị ạ ! Miễn là ba không ép là được, một mình mẹ thì không làm gì nổi. Rồi cả em nữa, nếu mẹ có ép đám nào thì em cũng cứ nhất quyết như vậy, chứ không chịu, em đã thề với Lâm rồi !

Ngạc nhiên. Nhung hỏi :

- Lâm nào, hử em ?

Liên biết mình đã chót buột mồm, nhưng chỉ cúi đầu, mỉm cười :

- Lâm là cái anh chàng gặp ở Chợ-Phiên buổi chiều ấy mà ! Cái cu cậu rút-rát vẫn cứ theo chị em mình, mà đi cách ở đằng xa hàng chục thước ấy !

Rồi Liên lại tiếp :

- Lâm buồn cười và đáng yêu lắm cơ, chị ạ ! Như hôm qua, là chàng ghen tức lắm cơ đấy, vì thấy sau chị em có bao nhiêu là kếp theo ! Nhưng có phải không chị nhỉ, vào Chợ Phiên thì mình cấm người ta theo và đùa cợt thế nào được ? Ấy thế mà anh chàng ghen đấy. Đã thế lại không bạo dạn, nếu phải tay khác thì đã xông lên, bảo em giới thiệu với chị, rồi đi đằng hoàng với chúng ta xem các cậu khác có uất không ? Đằng này, anh chàng lại cứ lủi thủi đi ở đằng sau, để mà tức tối, ghen ghét lắm.

Nhưng thực thà hỏi :

- Thế sao em không gọi bảo hấn ?

Liên bĩu môi bảo :

- Kệ chứ ! biết đâu đấy, vả lại dù thực bụng có thương hại cũng để tùy-ý vì có thế thì hấn mới lại càng mê sợ mình !...

Ngừng lại một lát, Liên mỉm cười nói tiếp :

- Chắc chỉ nay hay mai thôi, thế nào Lâm cũng lại viết cho em một bức thư thực giải, có khi tới 10 trang giấy, chữ nhỏ trong thư toàn những lời giận giữ, oán trách, ghen-tuông !

Nhưng tỏ-mò hỏi :

- Thế nhận được thư, em định trả lời thế nào ?

Liên lắc đầu :

- Không, em không trả lời gì hết !

- Thế Lâm giận thì sao ?

Liên cười :

- Chị chắc không hiểu tâm lý những anh chàng ấy bằng em. Nếu mình trả lời họ thì lập tức họ làm cao và không chừng dễ dàng đến thế nào cũng không lại được. Chi bằng, em cứ vờ thản nhiên như không, anh chàng đợi chán không thấy em trả lời thì ngày một ngày hai, đâm hoảng rồi chẳng phải ai sui lại cấm-cúi viết một bức thư khác cốt tạ lỗi.

Nhưng hỏi :

- Nhưng người ta có lỗi gì ?

Liên nhún vai :

- Mặc, nghĩa là lỗi thì bao giờ cũng về phần các cậu cả ! Này nhé, rồi trong thư anh chàng lại van nài xin lỗi em vì đã quá nóng, lỡ lời nghi ngờ một cách vô-lý v. v.

Nhung hỏi :

- Nhưng em có chắc không ?

Liên gật đầu :

- Chắc lắm chứ, vì đã nhiều lần như thế rồi, bao giờ cũng vẫn câu chuyện trách người rồi trách mình lấp đi lấp lại. Trong hòm kia em còn bỏ đồng những thư về loại này !

Liên còn toan nói nữa thì dưới nhà có tiếng bà Phán gọi :

- Con Liên đâu rồi !

Liên vội vàng chạy xuống. để mặc cho Nhung ngồi một mình, ngẩn ngơ nghĩ lại những lời nói của Liên, một đứa em kém mình mấy tuổi mà thông thạo hơn mình biết bao nhiêu ! Nhung nhận thấy mình ngờ nghệch kém Liên nhiều quá và nghĩ có lẽ nếu vào địa vị Liên sáng nay thì không chừng Liên đã có cách nói năng để cho mẹ chẳng phải tức giận.

Nhưng cứ nghĩ ngợi vẫn vơ như thế cho đến lúc đồng hồ đánh 11 rưỡi, ba Nhung ở sở về. Tự nhiên, Nhung lại thấy lo-lắng vì đoán chắc sao rồi đây mẹ cũng mách ba về câu chuyện chẳng vâng lời của mình. Nhung biết chỉ có hai cách : một là ba cũng đồng ý với mẹ, như vậy thì nguy cho mình quá, Nhung tự biết chẳng có đủ can đảm mà chống đỡ như Liên; hai là ba sẽ để mặc Nhung tất nhiên thành ra cũng trái ý với mẹ, mà như vậy thì mẹ Nhung lại càng tức giận hơn lên nữa. Nghĩa là dù đằng nào thì Nhung cũng vẫn phải chịu thiệt thòi, tuy-nhiên Nhung vẫn mong ba để cho mình được quyền định đoạt việc hôn nhân ấy.

Nhưng không, một lát sau, Nhung chỉ thấy thẳng xe lên mời xuống ăn cơm mà thôi và suốt trong bữa cơm ấy, Nhung cũng không hề thấy mẹ, hay ba có nhắc gì đến câu chuyện trăm năm của mình nữa. Nhung mừng rỡ vì đoán chắc mẹ vốn là người nóng tính nhưng nông nổi, nên sau cơn giận dữ đã lại nguôi ngoai và nghĩ lại rồi !

Nhưng không ngờ rằng buổi chiều hôm ấy một việc xảy ra làm cho cái nguồn tức-giận của mẹ đương ngấm ngấm bỗng nhiên bùng lên một cách dữ dội vô cùng !

Hôm ấy, nhà ăn cơm sớm, không đợi ông Phán về vì bà Phán có việc phải đi thăm mấy bà bạn Cả ba mẹ con ngồi ăn - những đứa nhỏ thì vì mới ăn cơm trưa nên đợi ba về mới ăn cùng, - mà không ai nói với nhau câu gì hết. Đã có lần Liên sực nhớ, định kể lại cho Nhung nghe câu chuyện buồn cười xảy ra ở trường nhưng vì thấy Nhung lừ mắt ra hiệu nên lại thôi ngay.

Cơm xong, chỉ kịp rửa răng và uống nước, bà Phán đã vội vàng sửa soạn đi ngay. Nhung cũng lên gác thu dọn quần áo phơi ngoài sân thượng đã khô, còn Liên thì đứng ở ngoài cửa chơi với lũ em nhỏ.

Vào khoảng 6 giờ, Nhung sực nhớ ba sắp về vội-vàng xuống nhà dưới để rửa-soạn cơm nước. Nhưng Nhung vừa xuống đến nửa thang gác đã trông thấy Liên đứng ở ngoài cửa nói chuyện với một người mà Nhung đoán là Lâm. Trong tay Liên có cầm một phong thư màu xanh nhạt.

Nhung nghĩ thầm và mỉm cười :

- Thôi, chắc lại lá thư hờn, giận rồi ! Nhung mà Liên bạo thế kia, đứng ngay cửa mà nói chuyện với nhau nhờ ba về gặp thì sao ?

Nhung lo-xa như vậy là phải vì lúc ấy ba không về nhưng mẹ lại về. Đó mới là một điều nguy hơn nữa !

Có lẽ đã thấy từ xa nên Liên vội vàng bảo Lâm đi ngay, rồi dấu vội lá thư xanh vào trong áo, cố làm ra bộ tự nhiên đứng lại đó. Một phút sau, bà Phán về, hàm hàm hỏi Liên :

- Người nào đấy, hử con này ?

Liên lúng-túng đáp :

- Thưa mẹ người ta hỏi nhầm nhà !

Trước cái phút nguy hiểm của Liên, Nhung cũng lúng túng, chẳng biết nghĩ sao mà thần người đứng nguyên ở giữa thang gác. Bà Phán bước vào, trong thấy Nhung đứng đó thì hỏi :

- Kia con kia nữa, mà đứng làm gì ở đấy ?

Nhung vội vàng bước xuống rồi thưa :

- Thưa mẹ, không ạ, con xuống để sửa-soạn mâm cơm của ba...

Cùng một lúc ấy, Liên ở dưới chèo lên thang và trong khi hoảng hốt, không cho chị xuống hết đã lên lên rồi. Rồi trong lúc Nhung né người sang một bên để nhường

lôi, chẳng biết nghĩ sao Liên cúi ngay lá thư xanh cho chị cầm. Bỗng có tiếng bà Phán quát :

- Con Liên, hãy đứng đấy đã !

Liên mặt nhợt không còn hột máu, dừng ngay lại ở đầu cầu thang trong khi Nhung vừa tới bậc cuối. Nhung hoảng hốt khi thấy mẹ quát hỏi mình :

- Lúc này mà có thấy con Liên nói chuyện gì với thằng ấy không ?

Nhung nho nhỏ thưa :

- Không ạ !

Nhung bà Phán đã sẵn đến trước mặt, khuynh hai tay vào cạnh sườn, đặt giọng hỏi tiếp :

- Có thực không ?

Nhung sợ-hãi thưa :

- Thực ạ.

- Thế mà không biết gì cả chứ ?

- Thưa, không ạ !

Như một con hổ dữ, vùng một cái, bà Phán nắm lấy vai Nhung kéo đến sát cạnh mình, thò tay nắn túi mà hỏi :

- Thế cái gì đây ?

Thoáng cái, bà Phán đã rút ra một chiếc phong bì xanh, sĩa sỏi vào mặt Nhung mà bảo :

- Thôi. chết thực thôi, thì ra con Liên đưa thư hộ mày! Con gái thế thì hồng !

Và nghiêng răng bà rít lên :

- Bây giờ tao hiểu mới đấy, thì ra mày đã chẳng chứa với đứa nào rồi, thảo-hèn mà hôm nọ hỏi cử rầy nẩy lên thôi !

Rồi bà sẽ phăng phong-bì, lấy thư ra đọc.

Có lẽ ngay giòng đầu, bà thấy có tên Liên nên chẳng cần đọc hết cả tám trang giấy viết giày đặc, bỏ luôn vào túi hăm hực liếc nhìn đứa con hư. Và thuận tay, bà tát luôn cho Nhung một chiếc rất mạnh và sĩa-sỏi bảo :

- Thôi, bây giờ tao mới biết, con tao hư thành ra chính tại mày ! Nuôi ong tay áo mà lại !

Nhưng thấy mẹ mặt đỏ như gấc chín, hai mắt long lên sòng-sọc thì sợ quá không giám phân-trần gì hết, trong khi Liên cũng hoảng hốt, len lén bước lên gác trốn.

Nhưng Nhung hết sức kinh ngạc khi thấy mẹ bỗng rít lên, giọng nói chứa-chất bao nỗi oán hờn thù ghét :

- Tao đã biết ngay mà, rau nào sâu ấy, mày lại giống con mẹ mày rồi !

III - Sợ Hãi

Đúng ngay lúc bà Phán thốt ra câu nói lạ-lùng quái gở ấy thì ông Phan ở ngoài bước vào. Có lẽ chính ông cũng đi nghe thấy câu ấy nên ông dừng hẳn bước lại, nét mặt có vẻ hoảng-hốt, sợ hãi giống hệt như một người vừa đánh rơi vỡ một vật quý nên cuống quýt và tiếc ngẩn tiếc ngơ !...

Mà chính bà Phán lúc này cũng luống cuống có lẽ vì hồi-hận đã chót buột mồm nói câu kia. Bà lăm-lét nhìn chồng, sau cũng đành phải chống chế bằng một câu kẻ tội Nhung :

- Ông nghĩ mà xem, con Nhung thế thì thôi ai lại nó giám rủ-rê con Liên, rồi chẳng biết mối-lái thế nào để đến nỗi con kia giám cả gan hẹn giai đến nhà nói chuyện, mà chính con Nhung giữ việc chuyển thư !...

Nhung ông Phan lúc này đã trấn tĩnh lại được nghiêm nghị, bảo vợ :

- Thôi, được rồi, hãy cứ vào trong này đã.

Giá thử như mọi bận, đương cơn tức-lối mà bị chồng nói câu ấy, bà Phán đã lòng-lộn ngay lên, nhưng lần này không, bà ngoan-ngoãn lập tức bước vào nhà trong, không giám nói thêm nửa lời nào nữa ! Nhìn theo vợ

mà lắc đầu, rồi nhìn đến con, ông Phán chán-nản chép miệng, dịu dàng bảo Nhung :

- Còn mày thì vào trong bếp mà sửa soạn hâm canh cho tao ăn chứ ?

Nhung sợ-hãi bước vào trong nhà, cúi đầu không dám nhìn lên khi qua mặt mẹ nhưng Nhung cũng thoáng thấy bà Phán nghiêng răng rít lên, rất nhỏ :

- Con khôn-nạn !

Nghe giọng nói đầy thù oán ấy, Nhung tự nhiên thấy lạnh người và tưởng chừng người vừa nói đó là một kẻ thù chẳng đội trời chung chứ đâu có phải là người mẹ đã dứt-ruột đẻ mình ra !

Tuy sửa soạn cơm nước đã xong và giao cho thằng búp bung mâm ra ngoài rồi, Nhung cũng vẫn sợ hãi chưa dám ra, chốc chốc lại ghé nhìn và đợi một cuộc sung-đột, có lẽ sẽ ghê gớm lắm - giữa ba và mẹ mình ! Nhưng không, Nhung chỉ thấy ba lặng-lẽ ngồi vào bàn ăn, con mắt đăm đăm, đôi lông mày hơi nhíu lại như bận suy nghĩ điều gì, trong lúc mẹ ngồi ở trên tấm ngựa bên cạnh thỉnh thoảng lại nhìn trộm chồng, chẳng khác gì một người đứng cạnh kẻ địch sẵn sàng chống đỡ mọi đòn.

Liên đáng lẽ mọi khi lúc này xuống dưới cửa chơi với các em thì mắt mặt ở trên gác, Nhung thì núp ở dưới bếp, còn hai vợ chồng ông Phán tuy ngồi gần nhau mà chẳng nói với nhau nửa lời, thành ra không-khí trong nhà bỗng biến thành nặng nề khó chịu, như cảnh tượng một tỉnh thành trong cơn binh lửa đã thiết-quân-luật rồi vậy.

Nhung thỉnh thoảng vẫn nhìn ra bên ngoài, xem ba và mẹ có nói chuyện gì với nhau không, nhưng mẹ thì vẫn hui-hủi vá chiếc áo cho em bé còn ba thì vẫn lặng lẽ ăn cơm. Có một điều mà Nhung nhận thấy là ba hôm nay uống rượu nhiều hơn ngày thường, mọi khi chỉ có một cốc rồi ăn cơm mà hôm nay đã cạn hai vẫn còn rót nữa...

Có lẽ vì uống nhiều, nên say rượu, Ba ăn xong, lấy tờ báo, lên gác nằm đọc. Nhung chỉ năm phút sau, ba đã uể oải vất tờ báo xuống đất rồi lim-dim cặp mắt như ngủ.

Tất cả nhà đều lặng lẽ không ai nói với ai một câu gì. Liên bây giờ cũng đã len-lét lấy sách ra làm bài sau đó thì học lảm-nhảm chứ không giám đọc thành tiếng như mọi tối thường. Nhung lúi-húi ngồi khâu chiếc áo gô cho em bé nhưng làm cho có việc mà thôi, chứ Nhung còn lòng nào mà khâu vá nữa.

Cho đến chín giờ, mẹ Nhung bỗng đứng giậy vuôn vai, ngáp. Đó hình như là một hiệu lệnh hay sao mà tất cả mọi người cùng đồng-ý-kiến bỏ công việc, sắp-soạn lại và đứng giậy về buồng ngủ.

Xưa nay, Liên vẫn ngủ cùng với Nhung trong một gian buồng sinh-sắc ở sát ngay cạnh buồng mấy em bé ở dưới nhà. Liên sửa soạn giường màn trong khi Nhung vào bếp xem củi lửa bọn thầy tớ đã rập tắt cẩn-thận chưa và khóa cổng ngoài.

Rồi ngọn đèn sáng ở giữa nhà chột tắt, thay vào bằng một ngọn đèn hoa-kỳ nhỏ. Suốt nhà đều yên tĩnh, trừ tiếng u em thỉnh thoảng lại nhẹ-nhẹ ru trong cơn ngái-ngủ.

Suốt từ lúc nãy, Liên vẫn gục đầu vào gối mà khóc. Nhung chỉ thở giải, mà cũng chẳng biết tìm một câu gì để an ủi em nữa, trong khi chính Nhung cũng thấy lòng mình hoang mang sao-suyến. Linh-tính Nhung như cho biết trước đây chỉ là những trận gió nhỏ đầu tiên báo trước một cơn bão khủng-khiếp kinh ghê !...

Liên tuy khóc tràn trề như vậy nhưng rồi ngủ thiếp đi lúc nào không biết. Nhung liếc nhìn em thấy trên khuôn mặt ngây-thơ, hầy còn ngán lệ, những nét hồn nhiên đã dần dần trở lại.

Còn Nhung thì nào có nhắm mắt được. Vợ-vẫn nghĩ hết chuyện này sang chuyện khác, lan-man chẳng đâu vào đâu, nhưng dù nghĩ gì, câu nói quái gở của mẹ cũng vẫn chóc-chóc lại trở về trong trí.

Tiếng tích tắc của đồng hồ trên tường vẫn đều và hình như kêu vang hơn trước. Nhung không dở mình nữa, nhưng hai mắt vẫn mở nguyên nhìn lên đỉnh màn.

Thời giờ đi chậm nhưng vẫn tiến đều. Rồi đồng hồ đánh 11 tiếng. Nhung lắng tai nghe hình như từ lúc nãy trên gác, tiếng ba và mẹ Nhung vẫn nói chuyện rì rầm. Có lẽ là một cuộc cãi cọ hay sao và thỉnh thoảng Nhung lại thấy tiếng một người nói to lên, nhưng sau đó lại hạ thấp giọng xuống. Nhung thở giải nghĩ thầm :

- Chắc ba và mẹ đương nói chuyện về mình đây !

Nhung rất tức rằng không thể nào mà nghe rõ được những lời nói ấy... Bỗng tiếng mẹ Nhung nói rất to : «Nếu thế thì thì ông giết ngay tôi đi còn hơn !» Tiếng ba cũng to, nhưng dịu dàng hơn : «Bà đừng nói to thế, để nguyên tôi cắt nghĩa cho mà nghe !»

Tiếp đó, Nhung lại nghe thấy ba nói gì lâu lắm nhưng vì nhỏ nên Nhung không nghe được rõ, Nhung lại thấy cả mẹ thỉnh thoảng cũng ngắt lời ba mà cãi lại chi đó,

nhưng tuy đã chống tay ngồi dậy và lắng tai, Nhung cũng không nhận ra được câu gì. Cuối cùng Nhung thấy ba quả quyết nói : «Được rồi. để mai tôi viết thư !» Tiếng mẹ dần bắt : «Thì ông viết tôi có bảo sao đâu !»

Sau đó, Nhung thấy hình như có tiếng chân ba đi đi lại lại trên sàn gác và đèn cũng bật sáng. Nhung cả ba lần mẹ không có ai nói thêm câu gì nữa.

Đèn bật như vậy chừng khoảng hơn một giờ đồng hồ rồi lại tắt. Tuy thấy hai mắt đã cay, Nhung cũng cố thức để xem ba và mẹ có còn nói với nhau câu gì nữa không nhưng cho đến lúc Nhung buồn ngủ quá, thiếp đi, Nhung cũng không nghe thấy câu nói nào nữa.

Cho đến sáng hôm sau, không khí trong gia đình vẫn không thay đổi, thêm phần nặng nề là đằng khác. Mới sáng sớm, mấy đứa em nhỏ của Nhung đã bị mẹ đánh mắng mặc dầu chúng chẳng làm gì nên tội.

Ba thì hằm hằm, chẳng buồn bảo mua quà sáng nữa, chỉ rửa qua cái mặt là đi làm ngay, một phần cũng là vì hôm nay, ba giầy muộn hơn mọi ngày thường !

Rồi luôn như vậy trong bốn hôm, bốn hôm giờ mới giải và buồn tẻ biết bao, ba và mẹ vẫn như giận rồi không có ai nói với nhau câu nào hết. Nhung và Liên

thấy thế càng sợ hãi, tuy nhiều lúc muốn bàn tính với nhau nhưng chẳng dám ngồi gần nhau chỉ sợ do đó mà mẹ nổi giận.

Rồi buổi chiều hôm ấy, ba ở sở làm về mới bước chân qua ngưỡng cửa đã rút trong túi ra một bức điện-tín, vất xuống trước mặt mẹ mà bảo :

- Đây, chủ ấy trả lời đây rồi !

Mẹ lặng lẽ cầm lấy tờ giấy xanh dở ra đọc, rồi gật đầu, lẩm bẩm :

- Người ta cũng đương muốn tống đi, chứ bấu gì mà giữ !

Và sau lúc ăn cơm xong, đã mấy lần lưỡng lự, cuối cùng ba ngượng ngịu bảo Nhung :

- Mày liệu sắp sửa ra Kiên-An với chú Hai, chú ấy có giấy thép bảo mày ra chơi ít ngày đây !

Rồi một lát, ba lại tiếp ngay :

- Mà nếu có tiện thì ở luôn mấy tháng cũng được vì xem chừng độ này mày cũng yếu, ra ngoài ấy ở, đổi gió bề, tốt lắm !

V - Bơ Vơ

Là lần đầu bước ra khỏi tỉnh, Nhung luống cuống quá. Suốt cả đêm hôm qua, phần thì còn phải thức để soạn quần áo và mọi thứ vào trong va-ly, phần thì bâng khuâng nghĩ ngợi lan-man, nhiều lúc tưởng mình mê ngủ. Khoảng quá nửa đêm, Nhung thấy đứa em bé nhất dậy đòi bú, khóc; tự nhiên, Nhung cũng ứa nước mắt mà khóc theo... Nhung nghĩ mà nhớ nhà quá, nhớ ba, nhớ Liên, nhớ các em, nhớ căn nhà gác sinh sản mà từ thuở bé, mỗi khi có chuyện gì nghĩ ngợi thì Nhung lại đóng cửa phòng lại mà nằm một mình... Nhung tưởng chừng như bốn bức vách kia, trong ngót hai chục năm nay đã thấm nhuần biết bao nhiêu là ý-nghĩ của mình, cả những tiếng cười vui vẻ khi Liên và Nhung đùa nghịch cùng nhau hoặc tiếng ngáp giải khi Nhung vươn mình trở dậy.

Nhung cũng nhớ cả mẹ nữa, mặc dầu khi sự nghĩ đến đáng điệu hằn học, và lời thâm độc quái gở kia thì Nhung bỗng nhiên lại thấy khó chịu thế nào ?...

Nhung đến lúc Nhung lên xe ra Ga thì bao nhiêu ý nghĩ mẩn tiếc người mẹ đã để ra mình không còn nữa. Đó chỉ là vì tuy lạnh nhạt, nhưng ba vẫn còn săn sóc đến Nhung, hỏi xem có thiếu thứ gì không và dặn dò đủ

cách nào khi lên tàu, nào khi xuống Ga Hải-phòng thuê xe ra Kiến-An phải cẩn thận làm sao ?

Còn mẹ Nhung thì tuyệt nhiên không hề có nói nửa lời ! Trái lại, khi thấy Liên còn bịn rịn nhìn chị chưa muốn đi học, thì mẹ còn quát-mắng :

- Con này muốn chết hay sao mà vẫn chưa chịu đi học ?

Và khi thấy ba trước khi ra xe đi làm còn dặn Nhung :

- Nếu có gì thì mày cứ viết thư về sở cho tao, vả lại, mày cũng không ngại, đến kỳ nghỉ tới, thế nào tao cũng ra ngoài ấy xem thế nào ?

Thì mẹ còn quay ngoắt đi, bữu môi và lườm một cái giải !

Vì đã có lời dặn trước nên thẳng xe kéo Nhung ra đến ga, đợi lấy vé giúp hẳn hoi rồi mới sun-soe chấp tay nói:

- Thưa, cô có dặn gì nữa không, để con về còn đi chợ!

Nhung nghẹn-ngào, lắc đầu, cổ nuốt hai giòong lệ đương định tràn ra khóe mắt.

Rồi Nhung ra khỏi cửa Ga, bước nhanh theo người phu bát-tê sầm-sầm vòng chiếc sân gạch đỏ để lên tàu.

Nhung cẩn thận hỏi lại một bà cụ già ngồi trong toa từ trước xem có phải tàu đó chạy Hải-phòng rồi mới lấy tiền ra trả người mang va-ly hộ. Cẩn thận Nhung kéo chiếc valy lớn vào sát chỗ ghé mình ngồi rồi rón-rén lấy khăn tay ra phủ ghé để ngồi.

Trong toa hành khách hãy còn vắng lắm, có lẽ vì còn lâu tàu mới chạy. Nhiều hàng quà bánh đã bắt đầu đi lại mời chào.

Khoảng non một giờ đồng hồ nữa tàu mới thực chạt và đến lúc tàu chạy thì những hành khách mới lên thêm nhiều.

Đã có lắm người đến sau phải đứng. Những người đi buôn có gồng gánh chen nhau chỗ sắp hành lý cãi nhau tíu-tít.

Bảy giờ, chỗ ngồi của Nhung đã bị chen chạt lại phải ngồi hơi nghiêng đi mới khỏi thấy tức.

Rồi tàu chạy.

Làn gió mát buổi sớm tràn vào trong toa làm cho Nhung thấy khoan khoái. Một lát sau, tàu chậm-chậm qua cầu Sông Cái. Nhung ngỡ ngàng thấy là lạ cũng ghé đầu ra ngoài cửa sổ mà nhìn những con ngựa đua, tập ở dưới bãi mà mỗi một vó chân lại in một vết sâu rất rõ.

Khi tàu đỗ Gia-Lâm thì hành-khách lại lên thêm nhiều. Ngay trước mặt Nhung cũng đã có nhiều người phải đứng vì không còn có chỗ nào mà ngồi nữa.

Một lát sau, tàu chạy và bắt đầu, Nhung thấy trước mặt mình, trong khung cửa sổ rộng những giải đồng lúa xanh rì như soay quanh một cái trụ vô hình, có những bụi tre um tùm hay thưa-thớt đuổi theo sau...

Bỗng Nhung đề ý đến người ngồi ở giấy ghế đằng trước mặt, hình như từ lúc này vẫn chăm chú nhìn mình. Đó là một chàng thanh-niên trông có vẻ hiền lành đi với một thằng bé con chừng lên 8, lên 9. Chàng đề ý nhìn Nhung từ lâu nhưng ngắm trộm một cách rút-rát, nên từ lúc thấy Nhung cũng nhìn mình thì chàng không giám ngẩng lên nữa, chỉ cúi xuống mà đùa nghịch với thằng bé.

Tàu đến một ga-xép thì đỗ. Nhiều hành khách lại tuồn lên, chen nhau âm-ĩ. Có một người nhà quê, có giáng là một anh Lý-dịch rượu say nồng-nặc, tiến vào trong tàu.

Hắn đến trước mặt Nhung nói trống không một câu :

- Nào ngồi dịch vào một tí nào !

Nhung khó chịu nói :

- Nhưng chật lắm rồi ông ạ !

Vốn ngang như hết thấy mọi người say rượu, anh chàng quắc con mắt đỏ ngầu, nói đồng :

- Đi tàu đi xe thì phải ngồi chật chứ muốn rộng thì về nhà !

Nhung cau mặt, nhưng chỉ giám cự nhe nhỏ :

- Ô kìa, cái nhà ông này ?

Chàng say rượu được dịp gây sự :

- Có đừng tưởng sang trọng thì bắt nạt được ai ở đây đâu, người ta cũng mất tiền mới được lên tàu...

Rồi chẳng nể-nang, hấn cầm lấy vai Nhung kéo mà bảo :

- Nào có đứng lên không ?

Chàng thiếu niên ngồi đằng trước có lẽ từ lúc nãy vẫn để ý thấy thế không thể chịu được nữa, vụt đứng dậy, kéo dật chàng say-rượu về phía sau mà hỏi :

- Sao mà ông vô lễ thế, có quyền gì mà bắt người ta đứng giậy để cho ông ngồi !

Người say rượu quắc mắt kè nè :

- Nhưng ai cũng mất tiền lấy vé !

- Mặc chứ ông lên sau, mà chậ hết chỗ rồi thì ông phải đứng, ông thử trông xem đã ngồi lên thế kia còn muốn thêm vào bao nhiêu người nữa !

Nhiều người cùng ngồi hàng ghế ấy cũng mỗi người một câu bảo người say rượu làm cho chàng ta không giám bước ra phía cuối toa.

Nhưng liếc nhìn chàng thiếu-niên như thâm cảm-tạ. Anh chàng thì hơi đỏ mặt, cúi xuống kéo thẳng bé lại sát mình, cù ky cho nó cười để mình đỡ ngượng.

Rồi tàu tránh nhau ở Cẩm-Giàng và khi đỗ ở Hải-dương thì đã nhiều người xuống bớt. Khi tàu dừng ở ga Phú-Thái thì trong toa chỉ còn có mấy người thôi. Thằng bé được chỗ rộng sung sướng lắm chạy loăng quăng chỗ này, nơi khác làm cho chàng thiếu niên phải luôn miệng gọi :

- Chương ơi, đừng chạy ra ngoài ấy !

Nhưng thằng bé bước ra không chịu nghe lời. Chàng đành phải đứng giậy, kéo lôi nó lại mà thằng bé cũng hết sức dằng ra. Muốn có đủ sức chống lại, không

biết làm sao, nó nắm luôn ngay lấy vạt áo của Nhung làm cho Nhung sợ rách áo vội vàng phải nắm chặt lấy tay thằng bé.

Và chàng thiếu niên cũng như Nhung bỗng thấy hồ thẹn vô cùng. Để cho khỏi ngượng chàng tươi cười nói với Nhung :

- Thưa cô, thằng bé khó bảo quá !

Nhung cũng khe khẽ trả lời :

- Thưa ông, trông em nó ngoan lắm, vả lại trẻ nào mà chẳng hay nghịch !

Chàng thiếu-niên vừa sửa lại cổ áo cho thằng bé vừa hỏi :

- Thưa, cô cũng về Phòng ?

- Không ạ, tôi đi Kiến-An !

Rồi Nhung lại hỏi :

- Thưa ông từ Ga đến bến ô tô Kiến-An cũng gần thôi có phải không ạ ?

Chàng thiếu niên gật đầu :

- Vâng cũng không xa lắm !

Nhưng chàng lại tiếp ngay :

- Song nếu cô xuống ngay ga An-Dương, đừng xuống ga chính thì gần hơn nhiều !

Và chàng hỏi tiếp :

- Cô chưa xuống Hải phòng bao giờ ạ ?

Tuy đó là sự thực, nhưng Nhung cũng nói dối để cho đỡ thẹn :

- Thưa ông, tôi có xuống một lượt nhưng đã lâu lắm rồi, từ hồi còn bé !

Ngay lúc này thằng bé con kéo tay chàng thiếu niên, gọi bảo :

- Kìa, ba trông người ta đánh rậm !

Ngượng nghịu chàng thiếu niên soa đầu thằng bé mà bảo :

- Ủ, người ta đi bắt cá đây !

Nhung hỏi :

- Em nó lên mấy đấy ạ !

Chàng thiếu niên luống cuống trả lời :

Cháu nó lên sáu rồi, nhưng cộc người nên bé thể !

Và để cho Nhung khỏi hiểu nhầm, chàng cười gượng tiếp :

- Nó là con bà chị tôi, cha nó mất rồi, nên nó theo về ở với tôi đã lâu và quen mồm cứ gọi bằng Ba...

Nhung hiểu ra, tự cười thầm lúc nãy mình đã đoán nhầm, sau đó hỏi :

- Ông cũng xuống Phòng ?

Chàng thiếu-niên gật đầu :

- Vâng tôi cũng mới đổi về dưới ấy !

Rồi chàng thực thà kể lại cho Nhung nghe câu chuyện lần đầu mình ra Haiphong bờ ngõ thế nào đến nổi tưởng nhầm phố hàng Cháo chỉ bán toàn... cháo trắng ! Thấy Nhung có ý lo ngại, chàng tiếp :

- Chốc nữa, tàu đến Phòng, tôi cũng xuống ga An-Dương, rồi tôi sẽ mặc cả giúp cô, thì chúng không giám bắt bí !

Nhung cảm ơn người bạn dọc đường dễ dãi và thâm nghĩ kể ra mình cũng còn may gặp được người tử tế, sẵn lòng giúp đỡ, chứ không một mình xuống đất Cảng

bơ vợ biết đường lối nào mà đi được ?

Và trong câu truyện Nhung biết được chàng cũng mới đi ra làm vì nhà nghèo chẳng đủ tiền theo học cho đến nơi đến chốn. Chàng lại thực thà kể cho Nhung biết cả những cái khó chịu của mình khi phải giao thiệp với những bạn đồng sự đi làm đã lâu năm thông thạo phần nhiều hay có ý khinh chàng hãy còn non dại !...

Và chẳng biết vì sao tự nhiên Nhung thấy thương hại chàng trai trẻ chân thật ấy mới bước chân vào cuộc đời khó khăn phiền phức cùng một lúc với mình, phải xa nhà xa cửa bơ vợ như một kẻ mù chẳng có người kèm !

IV - Bỡ Ngờ

Thái, người bạn dọc đường đã theo lời hẹn xuống Ga An Dương, thuê xe tay cho Nhung ra bến ô tô Kiến-An cẩn thận, và chàng đợi cho xe khuất sau bức tường nhà máy Carron mới cùng thằng bé cháu quay đi.

Nhung lần đầu mới tới Haiphong nên ngồi trên xe nghiền nhìn khắp mọi nơi trong lòng vui vui, có lẽ vì thấy cái gì cũng lạ. Nhưng đến lúc lấy vé ngồi đợi trên xe ô tô Kiến-An thì Nhung lại thấy băng-khuâng khó chịu. Nhung chẳng có thể tưởng tượng được cái gia-đình của chú Hai ra sao ?

Cứ nghe nói hình như thím ấy cũng đáo để lắm chứ chẳng phải người vừa, - me Nhung còn phải nhận như thế thì đủ biết.

Nhung Chú Hai thì Nhung biết là người tốt lắm. Chú không thường đến chơi nhà Nhung nhưng họa-hoàn một năm đến vài lần thì bao giờ cũng cho các cháu rất nhiều quà bánh. Chẳng những riêng bọn em nhỏ được quà đến ngay Nhung đã 16, 17 tuổi đầu rồi, chú cũng vẫn nhớ mỗi một lần đến thăm, cho một thứ gì, khi thì hộp đồ xôi, khi sách vở khi thì đồng hồ. Nhung thích hơn hết cả có lẽ là dịp Tết năm ngoái, chú mang lên cho

Nhung một con búp-bê to gần bằng người thực, để nằm biết ngủ, và giấy thì biết gọi Maman...

Có một điều mà từ lâu, Nhung vẫn lấy làm lạ không hiểu, là chẳng một lần nào, chú Hai lên chơi lại ở ăn cơm, hoặc ngủ đêm lại. Đã có bạn Nhung hỏi thì ba gạt đi mà bảo :

- À chú ấy bận nhiều việc lắm, vả anh em nhà chú có có phải người ngoài đâu nên tiện thì ở, mà vội thì đi ngay, có gì là lạ ! Mà đến hay để ý đến cái lật vạt !

Nhung cố tưởng tượng xem cảnh gia đình nhà chú thế nào, rồi lại so sánh với cảnh nhà mình, ba đã dễ dãi quá để cho me lấn áp.

Rồi xe mở chạy, trong chốc lát qua cầu Niệm và mấy phút sau đã đỗ ngay chợ Kiến-An. Nhung ngạc-nhiên không ngờ rằng xe lại chạy nhanh đến thế và Kiến-An chỉ cách Hải-phòng có non mười-lăm phút !

Tuy chưa qua phố, Nhung cũng biết ngay tỉnh Kiến-An nhỏ lắm, và như vậy chắc tìm nhà chú không khó khăn gì ! Nhung vững dạ mặc cả xe rồi xách vali lên ngồi, trong lòng thấy vui-vui, có lẽ biết rằng chỉ trong chỗ lát mình sẽ gặp Chú, và không phải bơ vơ một mình giữa những người xa lạ nữa.

Mấy phút sau Nhung tìm thấy số nhà, bảo xe đỗ xuống, xích va ly đến trước cửa gỗ thì một người vú-già hé cửa ngó đầu ra bảo :

- Ông bà tôi đi Đồ-Sơn vắng cả !

Nhung khi trông thấy chiếc va-ly ở tay Nhung, vú-già vội mở rộng cửa ra, vui-vẻ nói :

- À cô có phải là cô Nhung mới ở trên Hanoi xuống không ?

Nhung chưa kịp trả lời thì vú-già đã lại tiếp :

- Cô để tôi xách valy cho !

Và đơn đả vú-già dẫn Nhung vào trong nhà kéo ghế sa-lông mời ngồi rồi nói :

- Ông trước khi đi có dặn mà tôi quên khuấy đi mất, chợt nhìn thấy chiếc va-ly tôi mới sực nhớ...

Nhung hỏi lại để cho có chuyện :

- Chủ thím tôi cùng đi Đồ-Sơn cả rồi ?

Vú-già gật đầu :

- Vâng, đi cả với mấy cô-cậu ấy, có lẽ chiều tối hôm nay mới về...

Và sau khi rót nước mời Nhung, vú-già lại bảo :

- Để tôi cất va-ly của cô lên trên gác đã !...

Nói xong, vú-già xách valy vào nhà trong để Nhung ngồi một mình trong phòng khách. Tò mò liếc nhìn chung quanh, Nhung nhận thấy rằng nhà chú mình tuy có bày nhiều đồ sang đáng tiền nhưng lại để bên nhiều thứ trang hoàng không có giá trị mỹ thuật chút nào, tỏ ra rằng chú đã không để ý lọc-trọn kỹ-luỡng, hoặc bị bà vợ không hiểu gì về cách bày biện mà cứ muốn dúng tay vào.

Đương còn mãi nhìn ngắm, Nhung không để ý đến một con bé ngoan ngoãn, mũm mĩm, mới chập chững biết đi đương men tường mà ló đầu vào cửa buồng nhìn Nhung bằng một con mắt ngây dại tò mò.

Nhung thấy con bé đáng yêu quá, lập tức mỉm cười và vẫy tay gọi nó vào. Con bé cũng cười hấp tấp chạy vào, nhưng vì chưa vững nên chúi ngã, vội chống hai tay xuống đất. Nhung thấy thế lập tức đứng giậy, đỡ lấy nó và bế lên để ngồi vào trong lòng mình. Vuốt má nó. Nhung dịu dàng hỏi :

- Tên em là gì ?

Nhung phải hỏi đến hai ba lần con bé mới nói là An, và khi Nhung hỏi mẹ đâu thì nó ngọng nghịu trả lời :

- Mẹ... đi Ba !

Nhung cười, cúi xuống hôn vào má con bé vừa lúc vú-già ở trong bước ra cười mà bảo Nhung rằng :

- Em An là út ở nhà này đây ! nó chỉ được cái ngoan chứ yếu lắm !

Nhung vừa nắm lấy hai bàn tay tròn trĩnh của bé An vào trong tay mình, vừa hỏi vú già :

- Thím tôi được tất cả mấy em nhỉ ?

Vú-già nói :

- Nếu giờ để lại thì năm tất cả, nhưng bỏ một chỉ còn đúng cỡ thôi. Cậu Hoàn, cô Loan và cậu Bình thì hôm nay cùng ra Đồ-Sơn, nếu An không ho thì cũng theo ra rồi !

Nhung ôm chặt bé An vào trong lòng sức nghĩ nếu bé An cũng khỏe mạnh thì đi Đồ Sơn nữa, thì mình từ Hanoi xuống đến nhà chú thím chơ-vơ chỉ có một mình, không hề có một ai chờ đợi, thì còn buồn hơn gấp mấy.

Trong lúc Nhung nghĩ ngợi như thế thì vú già để ý ngắm nhá mình, rồi bỗng nói :

- Trong có nhón lên mà vẫn khuôn mặt ngày xưa không khác mấy ! Mà càng trông kỹ càng giống bà ngày xưa...

Ngạc nhiên, Nhung hỏi :

- Nhung vú đã lên Hanoi bao giờ mà biết tại trước kia ?

Vú-già có vẻ luống cuống sau nói :

- Có tôi có lên ngày xưa, hồi ấy cô hãy còn bé chưa biết được !

Nhung lại hỏi :

- Thế me tôi ngày xưa giống tôi à ? Sao bây giờ tôi để ý thấy mỗi người một khuôn mặt khác hẳn phảng-phất giống em Liên tôi thì có ?

Vú-già gật đầu :

- Nghĩa là nhón lên, cô đã thay đổi khuôn mặt đi, có lẽ cả bà nữa !

Nhung có vẻ nghĩ ngợi, lâu lâu mới hỏi :

- Chắc vú ở đây đã lâu lắm ?

Vú-già cười :

- Có ngoài 20 năm rồi, cô ạ, nghĩa là từ hồi chưa đẻ cô kia đây !

Rồi đỡ lấy bé An mà bảo :

- Thôi, cô đưa em An đây, tôi bế, còn lên gác thay quần áo cho nó. Cả cô nữa, cũng lên mà thay quần áo đi. Ở đây cũng như ở nhà, vả lại mỗi chiều tối ông bà mới về, vậy chẳng lẽ cô lại cứ đóng nguyên bộ thể này mãi sao ?

Nhưng thấy vú già nói thực thà như vậy thì cười gật đầu, đứng giậy, nhưng bé An nhất-định cứ theo Nhung không chịu để cho vú già bế, sau cùng vú đành phải để Nhung bế An lên gác.

Thay mặc quần áo thường đâu đấy, Nhung xuống dưới nhà, vào xem nhà trong, sân sau, bếp nước, sau ra cửa đứng tò-mò nhìn ngó những người qua lại.

Nhung đương đứng bỗng thấy một cụ già ở trước cửa, sau một lúc lưỡng lự bước sang chào Nhung mà hỏi rằng :

- Cô mới xuống chơi ông Hai ?

Không hiểu là ai, Nhung đáp-lễ, rồi nói :

- Vâng, cháu mới ở Hanoi xuống.

Bà cụ gật đầu :

- Nếu thế, chắc là cô ở trên nhà ông Phán ?

Nhung lại càng ngạc nhiên, thưa :

- Vâng, nhưng sao cụ lại biết ạ. Chắc cụ có quen ba cháu ?

Bà cụ gật đầu :

- Tôi mấy đời ở phố này, còn lạ gì nữa ! Trước kia, ông Phán cũng ở gần đây !

Ngay lúc này, vú già ở nhà trong gọi với ra :

- Cô ơi, nước rửa mặt tôi đã lấy rồi, mời cô vào ạ ?

Và khi Nhung rửa mặt, vú già nói :

- Bà Cụ Trưởng hỏi gì cô đấy ?

Nhung kể lại cho vú nghe thì vú chép miệng nói :

- Ấy, ở tỉnh nhỏ người ta chỉ hay tò mò thế thôi. Rồi cô xem, chỉ trong lát nữa, quanh phố đây, ai cũng biết cô mới về mà không chừng họ lại còn thêm bớt, đặt ra

những chuyện lạ và buồn cười về cô nữa !

Nhung ngạc nhiên :

- Nhưng người ta có biết gì về tôi đâu ?

Vú già lắc đầu :

- Cần gì biết hơn nữa, người ta biết cô là con gái ông Phán mới về chơi với ông Hai, không chừng còn ở đây mấy tháng để dưỡng sức thể là đủ cho họ bịa ra nhiều chuyện lạ rồi !

Ngừng lại một lát vú già tiếp :

- Tốt hơn là có đừng có để ý gì đến họ là hơn. Không nói chuyện với họ và thứ nhất là đừng có nghe gì chuyện họ nói !

VI - Lạ Lùng

Vú-già nói thế quả không sai. Chỉ một lát sau, Nhung đã thấy ngoài cửa có nhiều người nhòm ngó. Hình như họ đứng mà bàn tán với nhau về chuyện mình thì phải.

Loáng thoáng, Nhung nghe thấy những câu :

- Trông bây giờ nhớn, nó có giống lão Phán không ?

- Lạ nhỉ, sao bây giờ lại về đây ở, hay là lão này nghĩ lại, nhớ con !

Tiếng bà cụ già lúc nãy nói :

- Chưa rõ tính nết sao, nhưng cứ lời ăn tiếng nói thì cũng ngoan-ngoãn lắm.

Người khác nói :

- Chắc lại giống mẹ, ngày xưa cũng khéo-léo nói ngọt như mía lùi...

Vú-già có lẽ cũng nghe thấy những tiếng ấy cau mặt khó chịu mà bảo Nhung rằng :

- Đây, cô xem, tôi nói có đúng không ?

Và vú già lại kéo tay Nhung đứng giậy mà bảo :

- Thôi, chúng ta lên gác, để rồi tôi dẫn cô lên chơi trên gác thượng, có thể đứng nhìn ra tận bể Đồ Sơn được !

Một lát sau, vú già và Nhung xuống thì cửa nhà dưới đã đóng lại rồi, có lẽ thằng bếp đã làm theo lời vú dặn lúc trước khi lên gác. Bữa cơm chiều hôm ấy, vú già bảo thằng bếp làm sớm hơn mọi ngày thường vì biết ban sáng đi tàu, Nhung chỉ mới ăn quà tạm thôi !

Vừa sôi cơm ra bát, vú già vừa cười mà bảo :

- Những ngày thường thì bây giờ chưa thổi cơm đâu !

Nhung đỡ lấy bát cơm cười bảo vú già :

- Vú ngồi ăn cả với tôi cho vui ?

Vú lắc đầu :

- Tôi không giám, xin mời cô, để lát nữa xuống dưới nhà tôi sẽ ăn. Bây giờ tôi còn phải và cho em An !

Đứa nhỏ hình như mếu Nhung lắm, nên nhiều miếng, có chính Nhung gấp thức ăn cho nó thì nó mới chịu há miệng cho và. Vú già thấy thế, cười mà bảo Nhung :

- Này, những người mà trẻ mền như cô về sau có nhiều con lắm đấy !

Rồi vú già lại tò-mò hỏi :

- Thế ông bà trên ấy đã định cho cô chỗ nào chưa ?

Nhung then-thùng lắc đầu, và muốn lảng sang chuyện khác, Nhung chỉ chiếu ảnh phóng đại treo ở trên tường song-song với ảnh chú mà hỏi :

- Thím tôi đây phải không ?

Vú già gật đầu :

- Phải đó, ảnh này đâu chụp cách đã hai năm !

Cách hai năm Nhung trông ảnh thím đã thấy già lắm, có phần lại già hơn mẹ Nhung là đằng khác. Nhất là khổ mặt sát-xương, hai con mắt sâu hoắm, và cái miệng môi mỏng cười như đay-nghiến thì lại càng làm cho Nhung lo-sợ. Một lát, Nhung mới khe-khe hỏi :

- Thím tôi có hiền không hở vú ?

Vú già liếc nhìn chiếc ảnh rồi nói :

- Kể ra thì cũng hiền, nhưng phải cái nóng lắm. Có một điều dù thế nào nữa mà mình cứ giữ bốn phận thì

cũng không sao !

Nhung ngần-ngại, giây lâu mới bảo vú già rằng :

- Tôi thấy vú tử tế nên tôi rất quý mến. Vậy có điều gì, vú cứ bảo thẳng tôi vì tôi ở đây lạ lòng bờ ngỡ lắm ! Nghĩa là vú cứ coi tôi như con vú vậy !

Nghe lời nói chân-thật ấy, vu-già cảm động, nắm lấy tay Nhung mà nói :

- Ấy chết, cô đừng nói thế. Nhưng cô có thể tin được ở tôi, thế nào cũng sẽ giúp đỡ cô hết sức khi cô cần dùng đến !

Ăn cơm xong, giúp vú-già lắm cho An, rồi chính mình cũng đi tắm, Nhung thấy trong người khoan-khoải dễ chịu lắm !

Lúc vừa lên đèn thì bên ngoài có tiếng còi ô-tô bóp inh ỏi. Vú già và cả thằng bếp cùng chạy ra, bảo :

- Ông bà đã về rồi !

Tự nhiên Nhung thấy trong người nao nao, sợ hãi. Bé An đang đứng dưới đất cũng luống cuống, nắm chặt lấy tà áo Nhung mà bảo :

- Bé An với, ra thày !

Nhung cúi xuống đỡ lấy An rồi theo vú già ra nhà ngoài, vừa gặp lúc hai đứa bé, một khoảng lên 10, một khoảng 14, đẩy cửa ở ngoài chạy vụt vào, sô phải vú già suýt ngã. Vú chộp miệng, lẩm bẩm :

- Gớm cậu Hoàn, cậu Bích chết thật thôi, đi thì không sao, về nhà thì y như là làm nguy.

Thằng bé lớn khanh-khách cả cười :

- Thế thì đã làm sao chưa ?

Nhung ra gần tới cửa thì thấy chú và thím đi với một đứa con gái khoảng 12 tuổi mà Nhung đoán là Loan.

Vú già đơn đả nói :

- Cô Nhung đã về chuyến tàu trưa nay !

Chú Hai nhìn Nhung, rồi lại liếc nhìn vợ, sau đó lúng-túng hỏi một câu không có nghĩa :

- À, cháu đã về đây à ?

Nhung lễ-phép chấp tay chào chú rồi quay về phía thím :

- Lậy thím ạ !

- Không giám, cô !

Câu trả lời của Thím mới lạnh lùng làm sao để cho Nhung tự nhiên thành ra ngượng-ngịu không biết nói câu gì nữa. Mà sự thực, thím cũng không để ý gì đến Nhung nữa, kéo tay Loan vào, rồi lớn tiếng gọi thẳng bếp :

- Trong nhà có nước nóng rửa tay không đây ?

Và chẳng đợi trả lời, thím tiếp ngay :

- Kìa con An đâu rồi !

Thím hỏi câu ấy nhường như từ lúc nãy vào Thím không có thèm nhìn đến Nhung đương bế bé An vậy. Rồi khi thấy vú già trả lời. Thím cau mày gắt :

- Thế vú làm gì mà không bế được ?

Chú Hai thấy vợ như có ý không bằng lòng, vội vàng nói trái sang chuyện khác :

- Này, bà có nhắc chúng nó lấy cua với cá mang vào không ? Nhỡ mà quên thì rồi lại hỏng hết cả !

Thím cau nhàu :

- Quên thế nào được cơ chứ, có là người đời !

Rồi Thím quay lại bảo Nhung :

- Thôi cô đưa nó cho tôi bế !

Và khi thấy An nín lấy áo Nhung, thím gắt :

- Ả con này lạ nhỉ, có muốn ta tát cho mấy cái không?

Chú hình như đang tìm ra một câu nói để cho không-khí bớt nặng-nề, mãi mãi mới hỏi Nhung :

- Cháu về đây có phải tìm nhà lâu không ?

Thím chẳng để cho Nhung kịp trả lời, bữu môi mà bảo:

- Gớm, ông làm như cái tỉnh Kiến-An của ông to lắm đấy, có ba phố ranh thì việc gì phải tìm tòi cơ chứ !

Rồi Thím lại quay hỏi Nhung :

- Cô đã ăn cơm chưa ?

Nhung chấp tay thưa :

- Thưa, cháu đã vô phép chú thím rồi ạ !

Vú-già cũng nói :

- Cô ấy cũng cứ nhất-định đòi chờ ông-bà nhưng tôi bảo không chừng mà ông bà tắm chiều song rồi mới về thì muộn, cứ ăn trước cũng được.

Chú gặt đầu :

- Ủ, như mọi khi thì về khuya hơn thế này nhiều nhưng vì hôm nay thím cháu mua được mẻ cá song ngon nên muốn về ngay làm cho nó tươi !

Vú-già hỏi :

- Vậy ra ông bà cũng chưa sôi cơm ?

Chú lắc đầu :

- Chưa, bây giờ vú vào bảo thằng bếp vo gạo thôi cơm luôn, rồi còn làm cá, kéo ăn muộn quá không tốt !

Nhung rụt rè thưa :

- Chú thím cho phép cháu vào giúp anh bếp một tay...

Thím lạnh lùng gạt đi :

- Thôi cô để nó làm cũng được !

Nhung chú cố cười cho thành vui-vẻ mà bảo vợ :

- Thôi, bà nó để cô cháu Hanoi vào làm một bữa cơm xem thế nào, có khéo không ?

Thím nửa đùa, nửa thực :

- Các cô ấy bây giờ thì còn phải nói, giỏi lắm !

Nhưng thím cũng không quên bữu môi một cái giải khi trông theo Nhung nhẹ nhàng bước vào trong bếp.

VII - Hoài Nghi

Bữa cơm hôm ấy, nhà chú ăn uống vui vẻ lắm, một phần cũng nhờ ở chỗ ai nấy cùng đói và mấy món tôm và cá của Nhung làm cũng khéo, rất vừa miệng mọi người.

Vừa ăn, chú vừa hỏi thăm về nhà cửa trên Hanoi, thỉnh thoảng thím lại chêm vào một câu :

- Nhà chúng mình thì sao cho bằng bác Phán ở trên ấy được.

Sự thực, Nhung so-sanh thấy cách sinh hoạt của nhà chú có phần rộng-rãi, sung sướng hơn nhà mình trên Hanoi nhiều. Nhung nghĩ mà thương hại ba, nắng cũng như mưa, hàng ngày hai buổi đến sở làm việc, đâu có được đánh xe cho cả nhà tắm mát Đồ-Sơn song rồi về vui-vẻ ăn-uống các thứ ngon, vật quý,

Bỗng chú dừng đĩa hỏi Nhung, từ đầu bữa vẫn ngồi trên chiếc ghế đầu ngay cạnh bàn ăn :

- Thế cháu có thấy ba bảo cho về đây ở bao lâu không?

Nhung lắc đầu thưa :

- Cháu chỉ thấy Ba cháu dục sửa-soạn khi nhận được giấy thép của chú...

Thím liếc nhìn Nhung, rồi lại nhìn chồng mà bảo :

- Về đây thì ở hẳn đây, chứ còn làm sao nữa.

Thấy Nhung có vẻ ngạc-nhiên không hiểu, chú cắt-nghĩa :

- Thím cháu có ý muốn nói ở đây cũng như ở nhà, nghĩa là cháu muốn ở bao lâu thì ở. Vả lại, hình như cháu độ này cũng không được khỏe, vậy có lẽ cháu cũng nên ở đây lâu lâu vì khí gời miền này gần bề rất tốt, ở chóng béo ra lắm !

Rồi uống cạn cốc rượu vang, chú Hai vừa cười vừa bảo :

- Đã có lần ba cháu nói với chú rằng nếu ở dưới này mà công việc bận rộn thì cho cháu xuống ở luôn đây và... làm con nuôi chú !

Thím thấy chồng nói thế thì lờm chồng rồi bảo :

- Ở dưới này kham khổ, đâu được bằng trên ấy, chắc cô ấy chẳng chịu được đâu !

Nhung vội nói :

- Thừa chú thím, cháu chỉ sợ chú thím không thèm chứa chứ nếu cho ở thì cháu muốn ở hầu hạ chú thím mãi mãi !

Nhung nói câu ấy chẳng qua là muốn đưa-đà câu chuyện chừ sự thực, Nhung từ lúc này thấy cái không khí nặng nề ở nhà này, cũng đã muốn chong-chóng trở ngay về Hanoi rồi. Trên đó, dù sao, Nhung cũng còn thấy ai nấy đều thực với mình chứ không đến nỗi bóng gió thối lợ như ở dưới này !

Nhung thím thấy Nhung nói thế chỉ cười nhạt rồi quay mắt con gái rằng :

- Đó, con Loan, mà có nhận thấy rằng chị Nhung cũng chẳng hơn mà mấy tuổi mà biết ăn, biết nói như người lớn đấy không ? Còn mà thì quê kệch, chẳng biết quái gì cả.

Ngoảnh lại phía chồng, thím tiếp :

Thế mới biết ở chốn tỉnh thành đô hội như Hanoi cũng có hơn, cách ăn nói vẫn khéo léo hoa mỹ hơn người !

Rồi quay lại phía Nhung, thím tiếp luôn :

- Chính tôi mong cô ở lâu lâu dưới này để cho mấy em nó được học cái khôn, cái ngoan chứ tôi thì chất-phác thực-thà lắm, chẳng biết gì mà giậy !

Nhung thấy thím nói câu này, quai cái mồm ra trong đến khiếp. Mặc dầu, Nhung cũng phải kiềm lời từ-tạ, nhún-nhường, không ngờ rằng như vậy làm cho thím có cớ, nghiêm sắc mặt bảo mình rằng :

- Tôi nói thực đấy cô ạ, vì là người thân trong nhà cả, chứ có phải như ai hoa hòe, hoa-sói đâu !... Vậy cô cũng chẳng nên dùng mãi cái giọng khách-sáo Hanoi ấy mãi !...

Nhung không còn biết nói làm sao nữa vì sợ rằng cái lưỡi không xương kia muôn vàn độc ác có thể soay ra bất cứ lời nào !

Thấy vợ đã nổi giận, chú vội-vàng đưa mắt ra hiệu bảo thôi rồi nói rằng :

- Cháu thì cũng coi như con, có điều gì bà cứ nói thẳng như vậy là rất phải. Và muốn cho thêm thân-mật, từ ngày mai, chú cho phép cháu kêu ta là thầy, kêu thím là đẽ, giống như các em nó vẫn thường gọi ở nhà !

Và quay lại phía các con, chú tiếp :

- Và những thằng Hoàn, thằng Bích, con Loan phải kính-trọng và nghe lời chị Nhung nhé, kéo mà hồn lảo thì chớ chết với tao đây !

Được lời nói ấy, Nhung thấy dễ chịu hơn lúc trước, ít nhất thì Nhung cũng còn biết rõ cái địa vị hiện-thời mình ở nhà chú thím là như thế nào ! Nhung chỉ được ít lâu thôi, sau khi ăn xong, chú Hai đã lên gác ngủ rồi, thím mới gọi Nhung ra riêng một chỗ vờ ngọt ngào bảo rằng :

- Lúc này, chú cháu say rượu nói gì, cháu cũng đừng đề ý nhé !

Nhung ngạc nhiên thưa :

- Cháu tưởng chú cháu đã có gì mà say ?

Thím lắc đầu :

- Không, vẫn thế xưa nay, chú nói năng như tỉnh mà sự thực ở trong rất say, nên dù nói gì, đến sáng mai tỉnh rượu cũng không hề nhớ gì nữa đâu... Ví dụ ngay như lúc này, chủ bảo cháu gọi thím bằng để thì nghe sao được cơ chứ !

Nhung hỏi :

- Cháu tưởng cũng được, có làm sao ?

Thím lắc đầu :

- Gọi thế người ta cười cho chết. Phần thứ nhất là vì chính thím hãy còn ít tuổi lắm, mặc dầu người trông già xấu lắm rồi, không sùng làm... mẹ nuôi của cháu. Phần thứ hai, trên Hanoi hai bác vẫn khỏe mạnh như thường, cháu gọi thế, nó sai đi...

Ngừng lại một lát, thím lại mỉm cười tiếp :

- Những đàn-bà như chúng mình thì cần kiêng như vậy, đàn-ông thì họ chẳng sợ gì hết. Vậy nếu chú có nhắc lại nữa thì chiều chú, cháu cứ gọi là thầy cũng được, còn thím thì cháu cứ kêu như thường...

Nói xong, thím bước lên gác để cho Nhung ngẫm người suy nghĩ chẳng còn hiểu ra làm sao nữa. Vả lại Nhung cũng rất nghi-ngờ chẳng biết vì có sao mà chú Hai lại cứ muốn nhận mình làm con nuôi như vậy. Nếu chú hiềm hoi thì còn hiểu được chứ đằng này, chú con giai, con gái đều đủ cả rồi !

Bỗng Nhung thấy bên cạnh có tiếng người hỏi :

- Cô nghĩ cái gì đấy ?

Nhung dật mình ngoảnh lại thì đó là vú-già. Nhung mừng rỡ vì nhớ ra rằng ở vú-già, Nhung hi-vọng có thể nhờ làm một người chỉ dẫn mọi việc cư xử cho mình. Lập tức Nhung kể lại cho vú nghe mọi việc, sau cùng hỏi :

- Thế bây giờ vú định bảo tôi nên làm sao ?

Vú già có vẻ nghĩ ngợi lâu lâu mới nói rằng :

- Cứ như ý tôi thì cô nên nghe theo lời bà lúc nãy là phải !

Nhung nhắc lại :

- Thế là nghĩa làm sao ?

Vú già ngần ngại rồi nói :

- Nghĩa là cô cứ gọi ông bằng thầy, còn bà thì gọi bằng thím như thường...

Ngừng lại một lát, vú lại tiếp :

- Kể ra thì những điều ấy cũng không quan hệ gì mấy, chỉ cần phải khéo-léo mới được, vì tôi cứ xem như tình hình thì bà Hai có vẻ gay-gắt lắm. Quên một điều tôi chưa dặn là mấy cậu con nhà này, cả cô Loan nữa, trừ bé An chưa biết gì thôi, còn thì thầy đều là đánh đá,

bướng bình cả. Chẳng việc gì mà đại loi thôi với chúng!

Nhung nghe những lời vú-già dặn tưởng chừng như đó là những lời chồng dặn vợ mới về làm dâu nhà mình vậy. Đến bây giờ, Nhung càng hiểu rõ và chắc chắn việc ba và mẹ mình cho về Kiến-An chẳng phải là cốt để thăm chú hoặc nghỉ dưỡng-sức, đó chỉ là muốn cho mình xa lánh khuất đi một nơi.

Nhung buồn rầu lắm lắm :

- Mà mình nào có làm gì nên tội, dù có việc chiếc thư xanh sảy ra chẳng nữa thì đâu đã đáng đầy-đọa thế này?

Và Nhung lại chợt nhớ đến lời mẹ mình day-nghiến :

- Nó lại giống con mẹ nó..,

Vậy thì con mẹ nó là ai, chẳng lẽ mẹ lại không phải là mẹ đẻ ra mình sao ? Càng suy đoán, Nhung lại càng thấy mọi việc thêm rắc rối không sao mà tìm ra manh-mối được !

VII - Xung Đột

Nhung ở nhà chú thím thăm thoát đã được non một tháng. Hết thầy công-việc trong nhà, Nhung đều chịu-khó trông nom nên mọi thứ cũng có vẻ ngăn-nắp hơn trước. Chú thấy vậy thì có vẻ bằng lòng lắm, trái lại thím thì lại như tức tối, - cái tức đè nén dấu kín bên trong, - có lẽ vì càng làm thế thì Nhung càng tỏ rõ ra rằng cái tài đảm đang quán xuyến của bà chẳng bằng được đứa con gái 18 tuổi.

Bọn Hoàn và Bích, cả Loan nữa, thấy đều như lạnh ngắt với Nhung mặc dầu Nhung đã khôn khéo cố chiều chuộng chúng. Có lần, Nhung đã chịu khó luôn mấy ngày giờ ngồi đan một bộ quần áo đủ cả giày-tất cho con búp bê của Loan, tưởng rằng như vậy cô bé khó-tính này sẽ bằng lòng và mến-thích mình. Nhung không, Loan đâu có biết đó là lòng tốt của Nhung, lại tưởng rằng bốn phận của Nhung phải làm, nên lập tức giao luôn cho mấy công việc nữa. Nhung chán-ngán tuy ngoài nhận lời, nhưng bỏ đấy, thỉnh thoảng mới làm thôi. Loan thấy lâu không xong công việc của mình tức tối lắm, đòi cả lại, rồi gắt-gỏng :

- Làm bộ, đây không khiến nữa !

Những câu nói láo-sược như vậy, Nhung đã nghe thấy đôi lần, hoặc do miệng Hoàn hay Bích thốt ra, nhưng vì đã có lời vú-già dặn nên Nhung luôn luôn nhớ đến câu: «tránh voi chẳng xấu mặt nào».

Hòa-khí trong nhà luôn luôn như vậy nên ngoài vú-già ra, Nhung không hề có hay nói chuyện với ai hết. Những buổi sáng Nhung chỉ thường một mình đứng tựa cửa, nhìn ra ngoài đường trông người qua lại cho đỡ buồn...

Đương lúc tàn ngần nghĩ ngợi vẩn-vơ, bỗng Nhung thoáng thấy một người đi xe đạp vượt qua. Người ấy cũng thoáng liếc nhìn Nhung, hình như đã nhận ra nên đợi cho đà xe hết mạnh, quay vòng lại, Nhung đã nhớ ra người đó chính là Thái, chàng thiếu-niên ngoan ngoãn mình đã gặp trên chuyến tàu Phòng !

Thái xuống xe, rụt rè hỏi Nhung :

- Nhà cô ở đây ?

Nhung gật đầu, rồi hỏi :

- Ông ở Phòng sang chơi có việc gì mà đi sớm thế ?

Thái lắc đầu :

- Không, tôi được đổi sang Kiến-An làm đã tuần lễ nay, cũng nhớ có cô ở đây nhưng vì không biết nhà đâu cả nên không tìm được !

Nhung liếc nhìn vào trong nhà rồi nói :

- Tôi ở đây với chú thím tôi...

Rồi Nhung sực nhớ đến thằng bé con ngoan ngoãn cùng gặp ở trên tàu hôm nọ.

- Cháu vẫn khỏe mạnh chứ, chắc bây giờ nó nghịch lắm !

Thái cười gật đầu :

- Vâng, cháu vẫn chơi, còn cái nghịch thì ngay từ trước cũng đã chẳng thua ai bao giờ !

Nhung bỗng thoáng nghe trong nhà có tiếng thím léo séo nên cuống-quít, đứng lúi vào trong nhà, hạ thấp giọng nói :

- Xin phép ông, tôi phải vào trong nhà vì thím tôi gọi.

Thái cũng gật đầu chào, rồi nhảy lên xe đạp, chàng đạp chậm-chậm, có lẽ lúc này trong tâm trí, cũng có nhiều ý-nghĩ lan-man...

Nhưng vừa vào được một lúc thì thấy Hoàn cấp sách về. Thím ngạc nhiên hỏi :

- Kìa, sao mà lại về sớm thế ?

Hoàn phụng phịu thưa :

- Thưa đề, vì không có sách nên ông giáo bảo hãy về đã, bao giờ có đủ sách hãy lại.

Thím gắt :

- Thế tiền tao cho mà mua sách hôm nọ đâu rồi ?

Hoàn nói :

- Con loăng-quăng đánh mất chiều hôm ấy, con đã nói với đề ngay, nhưng đề vẫn chưa cho tiền khác !

Thím gắt :

- Tiền đâu ra lắm thế, mà thì mất tiền gì đấy, chắc lại ăn quà nhảm, hay rút bắt thua hết rồi về nhà nói dối, vò tiền khác. Tao chắc chẳng sách vở nào cả, chỉ là mà cứ đặt bịa ra thế để nỡ tiền tao !

Rồi thím bước vào trng nhà, vừa đi vừa lẩm-bẩm :

- Thôi, không muốn học thì ở nhà, cái thứ mà có đi học mà cứ lêu-lổng thế thì cũng chẳng làm được nên

công trạng gì đâu !

Thấy mẹ không cho tiền, đứa con nuông ấy phụng phịu ngồi xuống ghế khóc. Nhưng an-ủi :

- Hoàn đừng khóc nữa, để lát nữa, thầy về, chị sẽ liệu nói giúp cho, chắc sao cũng được.

Vốn biết tính cha, Hoàn dấy nẩy :

- Thôi, chịu thôi, chị chỉ được cái sui đại, thầy mà biết thì tôi chết đòn !

Nhưng bỗng sực-nghĩ, Hoàn hỏi Nhung :

- À, hay là chị có tiền cho tôi vay vậy nhé !

Nhung lúc đầu :

- Chị hết mất tiền rồi, hôm về đây ba chị cho hơn chục bạc thì đã bỏ ra mua len cho Loan và cho Bích với Hoàn về Haiphong xem ciné mấy lần rồi, chẳng còn đồng nào cả !

Chán nản, Hoàn nghĩ ngợi một lát rồi lại hỏi :

- Hay là chị cho tôi vay tiền chợ vậy !

Nhung hỏi :

- Em làm gì mà cần thế ?

Nhìn trước nhìn sau, thấy không có ai, Hoàn thú thực:

- Tôi có chịu con mẹ hàng quà ở trường mấy đồng, lâu chưa giả được, nên nó dọa hễ đến trường thì nó lột áo, bởi vậy tôi không giám đi học nữa ! Cho tôi vay tôi giả bớt nó đi tôi mới giám đi học !

Nhung lắc đầu :

- Tiền chợ thì có nhưng chiều thì chị lấy gì mà mua thức ăn ?

Hoàn liều lĩnh nói :

- Chị cứ đưa cho tôi vay rồi chiều tôi sẽ liệu vay anh em giả chị !

Nhung biết Hoàn lúc cần thì cứ nói vậy thôi nên lắc đầu :

- Chịu thôi, nhờ em không vay ai được thì sao ?

Rồi Nhung giảng giải :

- Tốt hơn hết là chiều nay, em cứ tạm nghỉ ở nhà, chắc lúc nóng thì dễ nói vậy thôi chứ rồi sáng mai thế nào bà cụ lại chẳng cho tiền !

Hoàn cải nhàu :

- Không được, tôi về thì thầy đánh chết tôi rồi, tôi đã bảo chiều sao tôi cũng có tiền giả chị cơ mà, chị cứ cho tôi vay !

Nhung nhất định từ chối :

- Chị chịu thôi, nhớ thiếu tiền chợ chiều thì chị biết làm thế nào mà bù vào đấy được ?

Hoàn có vẻ nghĩ ngợi, sau cùng đột nhiên nhìn thẳng vào mặt Nhung mỉm cười bảo :

- Thì chị bảo anh đưa tiền cho vay chứ khó gì ?

Nhung ngạc nhiên hỏi :

- Anh nào cơ chứ ?

Hoàn nheo cặp mắt, mỉm cười bảo :

- Cái anh đi xe đạp lúc nãy đứng nói chuyện với chị chứ còn ai nữa ! Chị tưởng tôi không biết hẳn, lúc nãy tôi trông thấy rõ ràng nhưng vì không muốn làm đứt dờ câu truyện nên đứng dừng lại góc phố.

Nhung biết Hoàn định dọa nạt mình nên cứ thực thà nói :

Không, em nhầm rồi, người ấy là mới gặp hôm ngồi tàu Hanoi xuống Phòng. Hắn tình cờ hôm nay đi qua nên dừng xe lại hỏi thăm đó thôi !

Hoàn cười :

- Ấy, một chuyến dò nên nghĩa là thế đấy ! Nhưng chị cần gì phải dấu, tôi có nói với ai đâu mà chị sợ !

Nhung lắc đầu :

- Nhưng chị sợ em cứ tưởng nhầm và hay nói đi nói lại, nhờ ai biết thì sao !

Hoàn cười một cách đều rả :

- Muốn không ai biết được thì chắc chắn hơn hết chị hãy cho tôi vay chỗ tiền chợ kia. Tôi đã bảo chị không lo mà, nếu chiều tôi không soay được thì chị cứ hỏi vay anh chàng, làm sao chẳng được cơ chứ ? Nếu chị không đi được thì chị viết thư, tôi đưa cho !

Nhung lắc đầu ;

- Chị đã bảo rằng hắn chỉ tình cờ gặp thôi mà sao em cứ nhứt định buộc cho chị thế ? Vả lại, chị cũng không có sợ gì hết, sự thực như thế cơ mà !

Hoàn quắc mắt :

- Có phải chị định thách tôi mách thầy-đề đây phải không ?

Nhung lắc đầu :

- Chị không thách, nhưng muốn nói để em biết không phải rằng chị sợ em dọa thê mà phải đưa tiền cho em đâu !

Hoàn vùng đứng giậy :

- À, được rồi, đã thê thì rồi sẽ biết, rõ gái đĩ già mồm chữa !

Nhung không thể nhịn được nữa, nắm lấy vai Hoàn hỏi :

- Hoàn bảo ai gái đĩ đây ?

- Tao bảo mày chứ bảo ai !

Hoàn thấy Nhung thẳng lời thì lập-tức trở mặt và tiếp:

- Tao không chị em gì với mày cả, đồ đĩ có tông, có giống !

Nhung không sao chịu được câu nói cay-độc này, nóng mặt, chẳng nói chẳng rằng, thuận tay đưa cho đứa bé hồn-sược luôn một cái tát.

Thế là Hoàn bu-lu bù-loa ngay lên, làm cho thím đương bận ở trong nhà chạy vội ra hỏi :

- Cái gì đấy, hử chúng mày !

Hoàn vừa soa má vừa kể lễ lại cho mẹ nghe, lẽ tất nhiên là thêm bớt vào nhiều điều súc-phạm làm cho thím cũng thêm nổi giận, quát bảo Nhung :

- À, ra con này gớm thực !

Nhung vội cãi :

- Hoàn nó bịa ra thế chứ cháu có giám nói gì đâu ? Chính Hoàn lại bảo cháu là đồ đĩ có có tông, có giống !

Thím vừa kéo Hoàn lại gần xem những vết tay hằn trên má rồi nói rằng :

- Thế mà cô đánh con tôi thế này à ? mà nó nói thế không đúng hay sao ?

Ngay lúc này, chú Hai ở đâu về thấy trong nhà ầm ĩ thì hỏi :

- Cái gì đấy, làm gì mà ồn ào như vỡ chợ thế ?

Thím đứng ngay giây, di tay vào trán Nhung mà bảo :

- Đây, ông xem, không ai có thể lành được với nó cơ, ai lại tôi vừa mới ở trong nhà có một chốc thôi, thế mà nó đánh thẳng bé đến chết ngất đi được thế này này !

Chủ hỏi đầu đuôi mọi sự, sau cùng ôn tồn mà bảo thím rằng :

- Tôi lại tưởng là chuyện gì cơ, chứ có thể mà cũng làm ồn lên, chẳng sợ người ngoài người ta cười cho !

Thím gắt :

- Tôi có tội lỗi, trai trên gái dưới gì mà tôi phải sợ hãi ai, tôi giậy con, giậy cháu tôi dễ hàng xóm láng giềng cũng cảm đoán hần.

Chú đành phải đầu dụi :

- Nhưng nào có việc gì lớn lao đâu ?

Thím quai mồm lên bảo :

- Lại còn thế nào mới lớn lao nữa, nó muốn giết con tôi ông cũng không cần, vì ông chỉ thiết con ông thôi !

Rồi bữu môi, thím tiếp, giọng gay gắt :

- Nhưng ông có chắc thực là con ông không đã chứ ?

Nghe câu nói này, chú sấm hấn mặt đi, tức giận lên đến cực điểm, định nói lớn lên, nhưng khi thấy vợ mình cũng chống hai tay vào cạnh sườn định cự lại thì ông nén cơn giận, chỉ hất mạnh tay làm vỡ tan chiếc lọ độc bình lớn bày trên đôn sứ.

Tiếng vỡ kêu vang trong gian phòng làm cho Nhung rùng mình sợ hãi. Đã một tháng nay bao nhiêu việc bất ngờ xảy đến, bao nhiêu câu nói quái ác khó hiểu tiếp theo, làm cho Nhung tưởng chừng như mình là một con vật nhỏ sa vào chiếc lưới nhện dày đặc, không còn biết làm cách nào mà thoát ra được, mặc dầu đoán biết trước sẽ có nhiều việc hiểm nguy xảy đến !

IX - Hiểu Biết

Lạ có một điều là câu chuyện xung đột xảy ra giữa Nhung và thím tưởng chừng có thể thành ra to được, vậy mà không, sau khi chú vào trong nhà rửa mặt uống nước, trấn tĩnh lại được, ra bảo nhỏ vợ mấy câu, thế là thím lập tức dịu ngay nét mặt, gật đầu mà nói :

- Thôi, được rồi, nghĩa là tùy ông khu sử, tôi cũng chỉ mong yên cửa yên nhà thôi !

Nhung đêm hôm ấy, Nhung nghĩ đến việc mới xảy ra chẳng có thể nào cầm được nước mắt, Nhung nhớ lại, trước đây, ở trên nhà ba, mẹ ở Hanoi, nào có bao giờ Nhung phải uất ức khổ sở như vậy đâu !

Đắn đo, Nhung đã có lúc tính đến việc bỏ về nhà mình trên Hanoi, nhưng chợt nhớ đến lời trước hôm đi, ba có dặn : «Con cứ yên lòng ở trên ấy, bao giờ ba có lên đón, hay có thư viết lên thì mới được về đây !» thì Nhung lại lắc đầu tự nhủ :

- Bây giờ ta mới hiểu ra, chắc có làm sao thì ba mới dặn kỹ càng như vậy !

Nhung không còn biết tính toán thế nào nữa đành chỉ ôm đầu khóc, cho đến lúc bên cạnh có tiếng vú già bảo khẽ :

- Thôi, cô ạ, đừng khóc nữa !

Nhung ngừng đầu lên thì u già đã ngồi ghé xuống bên cạnh, vuốt tóc Nhung mà nói tiếp :

- Kể ra thì ở đời ai cũng khổ, có cái là mỗi người mỗi cảnh thôi !

Nhung lau nước mắt, lắc đầu nghẹn ngào :

- Nào tôi có phải sợ gì khổ sở, khôn nhưng nhiều việc xảy ra làm cho tôi không sao mà hiểu được nữa. Nếu tôi biết rõ cái cảnh tôi phải chịu như vậy thì cũng cam lòng...

Vú già có vẻ suy nghĩ, ngần ngại mãi mới bảo Nhung rằng :

- Cũng không có gì mà khó hiểu, tôi tuy không được rõ hết câu chuyện, nhưng cũng có thể nói cho cô hiểu biết ít nhiều điều !

Thấy vú nói vậy, đột nhiên Nhung chợt nhớ đến mấy điều mà mình đã để ý nghi ngờ suy đoán từ lâu rồi vụt hỏi :

- Vú nói thực cho tôi biết có phải chính vú đã nuôi tôi ngày xưa không ?

Vú già luống cuống sau đành gật đầu :

- Cô nói đúng nhưng tôi chỉ nuôi cô đến năm lên bốn thì thôi.

Nhưng nắm chặt lấy tay vú già rồi hỏi tiếp :

- Như vậy, chắc vú có thể kể rõ đầu đuôi mọi việc cho tôi biết được.

Vú-già lắc đầu :

- Lúc này tôi đã nói tôi cũng chỉ biết ít nhiều điều thôi, còn nhiều chuyện tôi cũng không được hiểu. Vậy những cái gì tôi biết thì xin nói để cô được rõ.

Nhưng nóng nảy hỏi :

- Thế tôi chính thực là con ai ?

Vú già ngần ngại lâu lâu mới nói :

- Cô là con ông Phán...

Chẳng để cho vú già nói hết, Nhung nghẹn ngào bảo :

- Sao vú hện sẽ nói thực cho tôi biết cơ mà. Những việc xảy ra trong một tháng nay cho tôi biết có lẽ tôi không phải chính thực là con đẻ của ba tôi...

- Phải, cô là con... nuôi ông Phán !

Nhung hỏi gặng :

- Thế nhưng tôi chính con đẻ của ai ? hay con của chú tôi ?

Nghĩ ngợi chốc lát, vú già bảo :

- Phải, cô chính là con đẻ của ông Hai ở đây nhưng chỉ ở dưới này đến năm lên bốn thôi. Bắt đầu lên năm thì cô đã lên ở với ông Phán rồi !

Nhung có ý nghĩ ngợi giây lâu mới gật đầu mà nói rằng :

- Bây giờ vú có nhắc lại tôi mới mang máng nhớ ra, phải, hình như trước kia, hồi còn bé tí tôi được đi tàu hỏa lấy làm thích lắm và nhớ mãi mãi... Chắc hồi ấy là ba tôi về đưa tôi lên Hanoi ở.

Nhung Nhung lại nghi ngờ hỏi :

- Nếu thế thì ra tôi chính là con thím tôi bây giờ sao ? Không có lẽ lại thế nhỉ ?

Vú già lắc đầu :

- Không, bà đẻ ra cô mất đã lâu rồi, từ hồi cô mới non

bốn năm !

Nhung nghĩ ngợi, gật đầu :

- Phải có thể thì mới có lý, chứ không bao giờ tôi lại tin rằng con người độc ác kia lại có thể là mẹ đẻ ra tôi được !

Vù-già kéo tay Nhung, bảo khẽ :

- Cô không nên nói to vì nhỡ ra ông bà nghe tiếng thì chết tôi. Chính ông cũng đã dặn không cho cô được biết gì về truyện trước, nói ra thế này đã là không phải lắm !

Nhung nắm tay vú già, nhìn vào mặt mà nói :

- Nhung chắc vú cũng nghĩ cần phải nói cho tôi biết thì tôi mới có thể sống được, chứ cứ mơ hồ khô-sở thì tôi đến chết mất thôi !

Rồi một lát Nhung lại hỏi :

- Nghĩ cho kỹ thì chú tôi, - tức là cha đẻ ra - cũng nhẫn tâm lắm nên con mới được có ngót bốn năm đã cho đi làm con nuôi người rồi !

Vú già lắc đầu :

- Cô chớ nghĩ nhầm như vậy, ông nhà thực là một người đáng thương hại, ông đã bị khổ sở nhiều rồi, và phải để cho cô đi ở nơi khác cũng là sự bất-đắc-đĩ !

Nhung ngạc nhiên hỏi :

- Vú nói tôi không sao hiểu được đấy !

Và già lắc đầu :

- Cô chỉ nên biết thế vì tôi cũng không thể nào nói rõ hơn được nữa !

Và sợ Nhung bức bách mình cắt nghĩa, vú nói tiếp :

- Vả lại, tôi cũng có biết gì hơn nữa đâu mà nói !

Nhung biết vú già định dấu mình, nên quay sang chuyện khác, mong rằng vì mình hỏi loanh quanh vú có vô tình buột miệng nói thêm cho biết điều gì nữa không.

- Vú cứ nghĩ mà xem, cả ba tôi ở trên Ha-noi cũng là một người nhần tâm nếu không thì nuôi cho đến khôn lớn thế này còn được, sao còn bắt tôi về đây nữa !

Vú già lắc đầu :

- Tôi ở đây không hiểu được việc đã xảy ra ở Hanoi, nhưng đoán chừng chắc cũng đã có sự gì khó thu xếp

lắm ông Phán mới phải để cô về ở dưới này...

Ngừng lại một lát vú lại nói tiếp :

- Tôi chắc thế là vì tôi biết ông Phán là người rất rộng lượng, lại không câu nệ gì hết, miễn là làm việc có nhân đạo, chứ ông không để ý đến những lời dị-nghị bên ngoài !

Nhung im lặng để nghĩ ngợi đến những ý-nghĩa xa-xôi và bí-ẩn trong câu nói của vú-già. Rồi đột nhiên Nhung nắm chặt tay vú mà hỏi :

- Vú đừng dấu tôi, có phải xưa kia, mẹ đẻ ra tôi đã có phạm một tội gì nặng lắm ?

Vú già cảm động lắc đầu :

- Không, tôi ở với bà từ năm tôi mới 25 tuổi, quả thực thấy bà là một người rất tốt, đảm-đang, khéo léo và dịu-dàng nhu-mì giống hết như cô bây giờ. Một người như thế thì còn có thể phạm tội-lỗi gì được nữa !

Rồi một lát, vú già có ý nghi-ngờ, hỏi lại Nhung rằng:

- Nhưng tại sao mà cô lại hỏi tôi câu ấy nhỉ ?

Nhung vờ vẫn :

- Hỏi câu gì nhỉ ?

Vú già nói :

- Tại sao cô lại nghi rằng bà sinh ra cô có phạm một tội lỗi gì ?

Nhung cúi mặt trả lời :

- Tôi hỏi vú thế là vì tôi đã được nghe mấy lần những câu nói có ý ám-chỉ việc ấy. Chẳng hạn như khi tôi sắp về Kiến-An, mẹ tôi trên Hanoi có rיעc tôi là giống mẹ, mà về đây nữa, cả thím tôi và thằng Hoàn cũng bảo tôi rằng dĩ có tông, có giống.

Vú già thở giải :

- Cô không nên để ý gì đến những câu nói không đâu ấy !

Nhung Nhung lắc đầu bảo :

- Nếu câu nói ấy chỉ phạm đến tôi thì không sao nhưng lại phạm đến danh dự mẹ tôi đã khuất rồi !

Vú già lau nước mắt, nắm tay Nhung mà bảo :

- Chính bà ngày xưa cũng phải khổ sở vì những câu nói chết người ấy. Nhưng bây giờ bà đã mất đi, yên tĩnh

trong cõi âm, thì dù có ai muốn nói xấu gì cũng không thể làm bản tai bà được. Còn chúng ta, thì không cần gì đề ý tới những lời độc-ác ấy vì chắc hẳn cô cũng như tôi đều tin rằng bà là một người trong sạch hoàn toàn không có cái gì có thể làm như bản được !

Một lát, vú-già lại tiếp :

- Thôi, khuya lắm rồi, cô cũng đi ngủ đi, đừng khóc nữa, kéo mệt, ôm người !

Nhung Nhung đã nắm tay vú-già lại năn-ni :

- Vú ơi, vú có cách gì làm cho tôi được biết mặt mẹ đẻ ra tôi không ? Hay là vú đừng đi ngủ vội hãy ngồi lại tả rõ hình dạng mẹ tôi xưa kia thế nào, lời ăn tiếng nói làm sao !

Vú già gượng cười, bảo :

- Tôi biết nói thế nào để cô có thể tưởng tượng ra lúc sinh-thời bà được. Nhưng điều ấy cũng không khó gì lắm, vì bà mất đi, có để lại ảnh chụp phóng đại.

Nhung sung sướng quá vội hỏi :

- Thế ảnh đó cất đâu, hử vú ?

Vú già nói :

- Ảnh ấy bày ở trên ban thờ dưới nhà, cái ảnh để ở phía bên trái, chụp bà ngồi đeo vòng hột ấy !

Rồi vú lại dặn :

- Nhưng bây giờ khuya rồi, mai cô hãy xuống xem. Mà thứ nhất là đừng khóc gì nhé, kẻo mà ông hay bà biết tôi nói hết chuyện cho cô nghe thì chết tôi !

Nhung gật đầu, rồi đứng dậy sửa-soạn giường màn đi ngủ. Nhưng Nhung làm thế chẳng qua để cho vú già yên lòng đi xuống bếp chứ trong lúc tâm-hồn sao-suyến nao nao, Nhung đâu có thể đi ngủ yên được.

Nhung đợi cho tất cả nhà đều đã yên lặng trong giấc say sưa mới nhẹ nhàng ngồi giậy, bỏ guốc đi chân không cho khỏi kêu, Nhung dón-dén xuống nhà dưới, lần vào ban thờ. Ánh trăng mờ ngoài sân chỉ đủ cho Nhung đi khỏi vấp ngã, chứ không đủ sáng để nhận rõ mọi vật.

Mãi mãi Nhung mới sờ tay lấy được bao diêm và đánh lên. Dưới ánh lửa đỏ lập-lòe, Nhung chỗ to mắt nhìn bức ảnh để phía trái ban thờ, nhận kỹ từng ly từng tý, từ đường cong của mi mắt đến nét tươi gọn của đôi môi. Nhung sung-sướng thấy mẹ đẻ ra mình sinh-đẹp lắm và lại giống mình, đúng như lời vú già đã nói.

Nhưng chiếc que diêm đã gần tắt mà Nhung thì không dám đánh thêm chiếc nữa vì sợ chú thím hoặc các em thấy ánh sáng để ý. Nhung chỉ kịp với tay lấy một nén hương cắm trong ống, châm vào ngọn lửa tàn cho cháy.

Mùi hương thơm nhẹ như làn cho cảnh đêm tối bên cạnh bàn thờ thêm âm-u huyền ảo. Tiếc rẻ, Nhung cầm lấy nén hương, và ghé sát chỗ chấm hồng vào chiếc ảnh để cố nhận thêm vài nét trên mặt mẹ mình.

Và Nhung thấy hoa mắt, có lẽ vì mờ lệ. Nhung tưởng chừng như người trong ảnh cũng đang mỉm cười với mình.

Rồi Nhung không sao mà đứng vững được nữa sụp ngồi xuống trước bàn thờ, gục đầu vào gối mà khóc nức nở, sau khi đã cắm hương vào bình.

X - Uất-Úc

May thay, từ hôm có cuộc xung-đột, giữa Nhung và thím không xảy ra sự gì khó khăn nữa. Nhung tin rằng được thế là vì đêm hôm ấy trong mấy giờ đồng hồ quý trước bàn thờ mẹ mình, Nhung đã hết lời cầu khẩn người mẹ đã khuất phù-hộ chở che.

Nhung lại thấy hơi vui vui nữa từ hôm Nhung một mình đi chợ tình cò gặp Thái. Anh chàng thấy Nhung thì mừng-rỡ, kể cho biết rằng từ hôm ấy đã nhiều lần chàng đi qua nhà nhưng không được thấy mặt Nhung nên buồn lắm. Nhung ngần ngại nói :

- Chú thím tôi nghiêm lắm !

Nhung Thái nói :

- Tôi cũng chỉ định đi qua, được nhìn thấy mặt là đủ rồi, như vậy thì có sợ gì !

Nhung cũng dẫu không kể cho Thái nghe việc xảy ra hôm trước, chỉ vì Thái dừng xe lại, nói chuyện ở trước cửa nhà mà thành ra Nhung phải tốn biết bao là nước mắt.

Một lát sau, Thái chào Nhung mà lên xe, sau khi đã hỏi kỹ, có phải chiều nào Nhung cũng đi chợ vào

khoảng giờ ấy hay không. Và chàng hỏi như vậy, cốt để mỗi buổi chiều, chàng có thể đợi Nhung trở thuyền.

Nhung cũng không ngờ rằng cuộc gặp gỡ tình cờ trong một chuyến tàu lại có thể thành được một cuộc tình duyên đậm thắm.

Kể ra thì chúng ta cũng không lấy làm lạ gì khi thấy Nhung và Thái, cả hai cũng còn hoàn-toàn thơ ngây trong tình trường yêu nhau một cách vô cùng nồng mặn.

Dần dần, Thái kể cho Nhung nghe cảnh buồn chán của nhà mình, bố mẹ đã chết sớm, tuy tiếng cả mà nhà thanh, ngày nay phải một thân nuôi sống cả người chị ruột góa chồng, kèm thêm một thằng cháu dại. Nhung cũng không dấu gì Thái mà không thuật cho biết rõ cái cảnh oái-oăm trong đời mình và vì thế, cả hai đã nhiều lần bàn tán, cùng an-ủi rồi cùng khóc với nhau !

Nhung cũng nhờ có thế, Nhung thấy được cuộc đời của mình còn chỗ hy-vọng, còn có lẽ sống, chứ không hoàn toàn bơ-vơ, khổ sở như xưa.

Khôn thay, giữa lúc mà bánh xe hạnh-phúc đương quay tròn trên đường đời thì đột nhiên có một chiếc gậy rơi vào, ngăn hẳn lại.

Chiếc gậy ấy chính là Thọ.

Thọ đã đến nhà chú tìm Nhung giữa một buổi sáng tờ mờ, lúc Nhung vừa mới giậy, chưa kịp rửa mặt, chải đầu, đang trông cho thằng bếp quét cửa.

Lúng túng trong chiếc áo lương mới còn nguyên lót gấp và rộng thùng thình. Thọ rụt-rè hỏi :

- Thưa cô, tôi hỏi thăm thế này khí không phải, đây có phải là nhà ông Hai không ạ

Thấy Nhung gật đầu Thọ lại hỏi :

- Thưa cô, chú tôi đã giậy chưa ạ ?

Nhung chưa kịp trả lời thì vú-già ở trong nhà chạy ra, nhận được Thọ, vui-vẻ nói :

- Cậu Thọ đấy à, đi gì mà đến sớm được thế ?

Thọ chào vú già rồi trả lời :

- Hôm nay tàu Phúc-Sinh chạy nhanh, nên mới 3 giờ sáng đã đến Kiến-An, tôi lên ngay, chưa ai giậy !

Thấy Nhung chưa hiểu khách lạ là ai, vú-già chỉ tay nói :

- Đây là cậu Thọ, cháu gọi bà bằng cô họ, ở nhà quê, vùng Nam-định !

Rồi vú lại bảo Thọ rằng :

- Đây là cô Nhung, cháu ông Hai, cũng là người nhà cả !

Nhung tự nhiên mời Thọ vào ngồi trong phòng khách và bảo pha nước, làm cho anh chàng rút-rát này, có lẽ ngồi nói chuyện với một cô gái tỉnh bằng trạc tuổi mình là lần đầu, - ngượng-ngịu luống cuống, then thùng...

Và suốt trong nửa giờ, Thọ ngồi chỉ loay-hoay soa bóp hai bàn tay, bẻ những đốt hết lượt này đến lượt khác, và lễ phép trả lời từng câu hỏi của Nhung chứ không biết nói thêm gì, một lát sau, thím ở trên gác xuống, Thọ vội-vàng đứng giậy chào. Thím vui-vẻ bảo:

- Cháu đã ra đấy à, nhận được thư của cô từ hôm nào?

Thọ lễ phép thưa :

- Cháu vừa nhận được hôm kia thì vội vàng thu xếp ra ngay, không giám chậm trễ.

Thím bằng lòng gật đầu :

- Ủ, rồi để lát nữa cô nói chuyện. Chắc sáng chưa ăn gì, để cô bảo nó mua phở ăn cả một thể.

Rồi thím quay lại bảo Nhung bằng một giọng ngọt ngào :

- Cháu vào bảo u-già sửa soạn khay bát đi mua quà nhé !

Nhung vâng lời quay vào, thím liếc nhìn theo rồi hát hàm bảo :

- Tên nó là Nhung, cháu gái chú ấy đấy !

Thọ lễ phép thưa :

- Dạ lúc này u-già có nói chuyện ạ !

Chẳng liên-lạc gì cả, thím hỏi đột ngột ngay :

- Thế nào, mày trông nó thế nào ?

Thọ ngơ ngác hỏi :

- Thưa cô, bảo cháu trông cái gì ạ ?

Thím lắc đầu chán nản :

- Đàn ông, đàn ông gì mà thực thà như đêm ấy, trông con Nhung chứ còn trông ai nữa ?

Thọ then đỏ mặt chỉ dạ mà không giám trả lời. Thím như không để ý, hỏi dồn luôn :

- Kia, sao không trả lời, mày trông nó có ưng ý không?

Thọ then quá, cuống quýt chẳng biết nói làm sao, chỉ lắp bắp chẳng nên lời làm cho thím bật buồn cười, bảo :

- Chắc cu cậu sướng mê đi rồi chứ còn gì nữa. Nay cô hỏi thực, có muốn lấy nó thì cô làm mối cho ?

Thọ nho nhỏ nói :

- Cháu đâu giám ạ ?

Thím cau mặt :

- Sao lại không giám nó thì đã quý báu gì hơn ai cơ chứ ? Hay là cháu đã có đám nào rồi ?

Thọ rụt rè thưa :

- Chưa ạ !

Thím gật đầu :

- Thế thì để chốc nữa hay tối nay, cô sẽ liệu nói với chú cho nhé !

Thọ mân mê tà áo :

- Cô nói đùa !

Thím gắt :

- Chuyện thực chứ trẻ con đâu mà đùa. Cô viết thư gọi cháu ra chính là vì việc này. Cô thấy nó cũng ngoan ngoãn, biết làm, làm nên nghĩ nếu cho về làm dâu họ ta thì cũng không bị ai chê cười nào !

Và thím bỗng hạ thấp giọng mà tiếp :

- Rồi cô sẽ nói với chú cho một cái vốn mà buôn bán với nhau !

Câu cuối cùng này, Nhung đứng ở nhà trong không nghe rõ được nhưng mấy câu trên cũng đủ làm cho Nhung kinh ngạc :

- Quái lạ, tại làm sao mà thím lại định gả chồng cho ta thế này ?

Nhung Nhung vụt hiểu ngay :

- Thôi đích là thím muốn tống ta ra khỏi nhà an trí một nơi để cho khỏi xảy ra những việc rắc rối trong nhà!

Và dù trong lúc tức mình, Nhung cũng không khỏi mỉm cười khi tưởng tượng đến anh chồng «cu ngẫu» của mình đương ngồi sồn vén ở ngoài ghế sa-lông giống như một người đến khát nợ.

Rồi Nhung lại nhắc luôn đến câu nói của Liên trước đây khi còn ở Hanoi :

- Mình không bằng lòng thì đã ai bắt ép được !

Trong lúc Nhung nghĩ ngợi thì ở nhà ngoài nhà cô cháu Thọ đương ghé sát vào nhau mà bàn bạc, cuối cùng, Nhung nghe thấy tiếng cô dặn cháu :

- Con trai đâu mà rât như cây thế, phải mạnh bao lên mới được chứ !

Một lát sau, chú ở trên gác xuống, thấy Thọ thì hơi ngạc nhiên, hỏi :

- Kìa, anh ra bao giờ đấy, ở nhà gặt-hái xong rồi à ?

Thím vội vàng đỡ lời :

- Nhà gặt xong rồi năm nay bội thu lắm, cứ thế này một vài năm nữa thì nó đã có một cái vốn kha-khá rồi đấy !

Thọ cũng theo lời cô, nói tiếp :

- Nhân việc gặt hái xong, cháu cũng nhàn rồi nên ra thăm cô chú...

Nhung lắng tai nghe thấy chú hỏi chuyện Thọ về công-việc đồng áng và nhà cửa ở nhà quê, Thọ lễ-phép trả lời, nhiều khi, thím lại chen vào một câu không ngoài những cái ý định khoe-khoang những nét chăm chỉ ngoan ngoãn của cháu mình !

Sau bữa cơm sáng, Nhung lên trên gác ngồi khâu, thấy thím giữ chú lại nói chuyện ở dưới nhà nên đoán chắc rằng thím đương bàn tới chuyện mình. Nhung cố lắng tai nghe, mãi mãi mới thấy tiếng chú găt :

- Nhưng lấy chồng nhà quê thì đâu nó có chịu !

Tiếp đó là tiếng thím :

- Sao lại không chịu ? Cha mẹ đặt đâu con phải ngồi đấy chứ !

Sau đó, thì cả hai lại cùng bàn với nhau nhỏ nhỏ và rất lâu, Nhung không nghe rõ được câu nào hết. Cuối cùng, Nhung chỉ thấy chú bước mạnh lên cầu thang gác và nói với lại :

- Thôi, tôi để mặc bà lo-liệu đấy, sao cho song việc thì thôi !

Nhung thở giải vì việc này Nhung vẫn mong thế nào chú cũng không bằng lòng, ngờ đâu, chú lại để mặc

thím sử-liệu. Nhưng lo rằng chỉ nội-nhật ngày hôm nay, thế nào thím cũng đem việc ấy mà nói chuyện với mình. Nhưng không, Thọ vẫn ở lại chơi luôn mấy ngày mà trong những ngày ấy, thím không hề ngỏ lời về việc hôn nhân gì hết.

Có điều Nhung để ý là từ hôm có Thọ đến xem chừng thím đối đãi với mình rất tử tế, một điều gọi cháu, hai điều xưng thím, còn Thọ thì luôn luôn sán đến bên Nhung tán chuyện.

Khôn thay, anh chàng quê mùa này nào có biết chuyện gì mà nói, nên chàng chỉ làm cho Nhung nhiều lúc nghe câu ngớ ngẩn phải cố nhin cười. Thọ thực thà không hiểu lại tưởng Nhung thích ý nên lại càng đặc ý nói nhiều hơn nữa.

Có lẽ Thọ cũng lại kể cho cô nghe nên đến ngày thứ sáu, thím nhất quyết gọi Nhung ra chỗ vắng mà bảo rằng :

- Chỗ thím cháu, thím mới nói thực, cháu bây giờ đã lớn rồi, cần phải nghĩ đến việc lập gia-đình mới được. Kể ra thì những đám ở tỉnh thành hỏi cháu thì không thiếu nhưng họ chơi bời chết đi được, lấy họ thì chỉ lo giả nợ đòi thôi cháu ạ !

Ngừng lại một lát, thím lại tiếp :

- Chẳng phải người nhà mà thím nói hay ho đâu, nhưng cháu cứ để ý mà xem, thằng Thọ nó tuy chất-phác thực thà nhưng bản tâm rất tốt. Vả lại được cái nó chịu khó lam-làm nên mấy năm nay cũng để được cái vốn khá to. Thím đã bàn với chú hay là gả quách cháu cho nó, chẳng phải là ai xa lạ, mà thân lại thêm thân, rồi đây, chú thím sẽ gây cho cháu một cái vốn để buôn bán ngay ở tỉnh này.

Thấy Nhung không nói gì, thím lại tiếp ngay :

- Nó cha mẹ mất sớm cả rồi, nên cháu lấy nó không còn phải lo cái nạn làm dâu nữa, một vợ một chồng, sướng nhất trần đời rồi, còn gì nữa !

Rồi ngoảnh nhìn Nhung, thím hỏi gặng :

- Thế nào, cháu nghĩ làm sao ? Bằng lòng chứ !

Nhung lắc đầu :

- Thừa thím, cháu cũng chắc thím chỉ nghĩ điều hay cho cháu, nhưng ngay từ khi ở nhà với ba, mẹ cháu cũng đã nhất định ở nhà chứ không muốn lấy chồng !

Thím cười gượng :

- Nhất định gì lại có cái nhất định lạ lùng ấy ?

Nhưng quả quyết gật đầu :

- Thím mắng chửi cháu phải chịu, nhưng sự thực cháu đã nhất-quyết thế từ lâu rồi. Cháu định hầu hạ ba, má cháu và chú thím rồi về sau đây cháu sẽ đi ở chùa chứ không bao giờ nghĩ đến việc chồng-con !

Thím lạnh lùng đứng giậy bảo :

- Nghĩa là tôi rồi việc thì cũng tính toán chơi vậy thôi, chứ ưng hay không là tùy ở lòng cô, tôi không giám ép.

Tuy ngoài miệng nói vậy nhưng Nhung liếc trông thấy mặt thím tái đi thì biết ngay rằng thím thấy những điều dự định không thành thì tức-tối lắm !

Nói dứt lời, thím vùng bước vào trong nhà, vừa đi, vừa lẩm bẩm.

Nhang thờ giải, lắc đầu...

Nhung nhớ ngay đến Thái có lẽ lúc này đương ở sở cấm-cúi làm việc mà ôm một mối hy vọng tốt tươi sẽ cùng Nhung xây đắp một cái gia đình đẹp đẽ chẳng lâu son gác tía nhưng cùng trong cảnh khổ, cùng hiểu và cùng thương nhau. Thái có ngờ đâu rằng trong mấy

ngày mà có Thọ đến, Nhung không dám đi ra ngoài, và gặp Thái, chỉ e có ai trông thấy thì thím lại có có mà đay-nghiến, ép-uổng mình !

XI - Hãi Hùng

Nhung đoán chắc rằng cứ tình thế này thì rồi thế nào cũng sẽ xảy ra sự chẳng hay. Trời đã vẩn mây đen, không khí đã nặng-nề, chắc rằng chẳng bao lâu trận giông-tố sẽ nổi lên muôn vàn khốc liệt không sao mà tránh được !

Thấy chú để mặc thim sử liệu công việc, Nhung lo lắng vì thấy mình khó mà đủ sức chống-chọi lại được. Sự nhớ lời ba dặn trước khi cho về Kiến-An, Nhung tự nhủ thầm :

- Lần này thì ta phải viết thư về báo tin cho ba ta mới được !

Nhung nghĩ như vậy là từ độ về ở Kiến-An đã nhiều lần Nhung nhớ nhà muốn viết thư nhưng chẳng hiểu sao, Nhung ngại ngùng hình như thấy mình gọi ông Phán là ba và nói những chuyện trước thấy đều là giả-dối hết !

Nhung lần này, Nhung thấy cần phải viết thư về lắm. Và chỉ có ông Phán can-thiệp thì may ra Nhung mới khỏi mắc tay người thím độc ác kia !

Đã nhất định như vậy, Nhung ngồi nghĩ ngợi một lúc lâu, sau cùng lấy giấy ra viết thư. Nhung chỉ hỏi thăm qua nhà cửa, các em, và cũng chỉ nói sơ về mọi việc đã xảy ra ở trên này từ lúc mình xuống ở. Nhung đoạn dưới thì Nhung kể kỹ-lưỡng về việc thím định ép gả mình cho Thọ, rồi van nài ba hãy liệu cách nào can thiệp giúp. Sau đó, Nhung viết :

«Nếu con bị ép uống quá thì con đến chết mất. Nhận được thư này, dù bận việc thế nào, ba cũng ra ngay và nếu không nói cho chú thím con nghe được thì ba xin phép cho con theo về Hanoi !»

Viết thư xong, Nhung toan dán tem nhưng lại nghĩ gửi nhà giấy thép như vậy thì tắt chậm, không khéo mà ba xuống không kịp, - sau cùng Nhung nhất định sáng mai, đi chợ, Nhung sẽ tìm Thái và nhờ gửi người quen lên Hanoi ngay vì Thái vẫn thường có người trong sở đi về như thế luôn luôn.

Đã yên bụng rồi, Nhung thấy trong người nhẹ nhàng dễ chịu, chứ không sồn-sang lo lắng như trước nữa. Và Nhung soa tay, sung-sướng, nghĩ thầm :

- Tuy ba ta chẳng phải là cha đẻ nhưng vốn độ-lượng và thương yêu ta hết sức, chắc sao cũng về ngay để chờ cho ta !

Mà Nhung tin cậy như vậy thực cũng không quá đáng, Thư vừa gửi người đi hôm trước thì chiều hôm sau, ông Phán ở trên Hanoi đã xuống. Ông vào nhà, đề cập lên mặt bàn, rồi thừ mặt ra nghĩ ngợi, không buồn hỏi đến Nhung nữa.

Có lẽ suốt một ngày nay, ông phải tính-toán dẫn-đo nhọc trí lắm, mà bây giờ ông đã nhất-định rồi, nên sẵn sàng chờ để gặp em khởi thế công.

Một lát sau, chú Hai về, có cả thím đi sau vì hai người đương đánh tổ-tôm ở nhà bên cạnh; chú Hai như ngạc-nhiên vì thấy anh về mà không báo trước và khi thấy sắc mặt anh khác thường thì biết ngay rằng sẽ có việc quan trọng bàn tính với nhau.

Nhung lúc này thấy như hai bên quân đều đã sẵn sàng để giao-phong nên sợ hãi, nem nép vào sau ba chờ đợi...

Ông Phán khai-chiến trước. Liếc nhìn Nhung ông nói:

- Tôi vừa tiếp được thư của cháu Nhung báo cho biết tin chú-thím định gả chồng cho cháu.

Ngừng lại một lát, ông lại cười nhạt mà tiếp luôn :

- Vậy mà không có cháu nói thì tôi cũng không được biết đây !

Thím hai thấy ông Phán nói bóng-gió như vậy thì tức lắm, lờm Nhung một cái giải, nhưng cũng vẫn chưa giám ra nhời, chỉ là vì còn muốn đợi chồng nói năng ra sao đã !

Chú Hai hình như biết mình đã quá nể lời vợ, thoái-thác :

- Việc này là chính nhà tôi bàn định, chứ tôi cũng chưa quả quyết ra sao cả...

Ông Phán nhân câu nói ấy, vịn ngay lấy liếc nhìn thím Hai mà nói :

- Nhưng tôi tưởng việc dựng vợ, gả chồng cho cháu nếu bây giờ nó đã là con chú tôi không còn quyền bàn tới thì đáng lý chú phải lo-liệu, chứ sao đã đến việc thím nó phải lo ?

Thím Hai thấy chồng lúng-túng không trả lời được thì tức-tối không chịu nổi nói :

- Tôi xin đỡ lời nhà tôi mà thưa chuyện với bác về việc cháu Nhung. Nguyên là chúng tôi lúc nào cũng nghĩ đến tương-lai của cháu, nên thấy có đám môn đăng

hộ đối thì bàn với nhà tôi, chứ rồi thì sao cũng phải nói chuyện với bác là người mà cháu vẫn gọi là ba...

Nghe câu nói chằm trọc này, ông Phán cau mặt lại, bảo :

- Việc này tôi muốn bàn với chú ấy, chứ chẳng muốn thím tính toán đến.

Thím Hai cũng nổi giận toan nói lại nhưng chú Hai đã lừ mắt mà bảo :

- Thôi, bà nó vào trong nhà xem con Loan đã làm cơm nước song chưa, để tôi nói chuyện với bác !

Thím Hai thấy chồng nói thế thì tức-tối lắm nhưng không làm sao được, đành phải đứng giậy. Nhưng không vào hẳn trong nhà, chỉ đứng lùi vào phía gian giữa, nghe ngóng.

Ông Phán lại chỉ Nhung mà bảo em rằng :

- Tôi vốn biết tính chú là người cương quyết sao bây giờ lại để vợ cầm đầu, cầm cổ như vậy. Con Nhung, bây giờ chú đã bằng lòng cho nó về ở đây thì lẽ tất nhiên chú phải có bốn phen che chở coi sóc nó !

Chú hai gật đầu :

- Điều đó là lẽ cố nhiên rồi thiết tưởng bác không cần phải nhắc làm gì, tôi cũng đã có đủ trí-khôn suy nghĩ chứ chẳng còn phải là đứa trẻ lên năm, lên ba !

Ông Phán cố nén cơn tức-giận, lẳng lặng một lúc rồi mới nói :

- Đáng lẽ thì tôi cũng chẳng muốn về đây làm gì nữa, khốn nhưng tôi thấy con Nhung nó bị bức-bách không sao được phải cầu cứu đến tôi, nên vì bác nhân đạo tôi phải can thiệp tới !

Chủ Hai nhún vai hất hàm hỏi :

- Thế thì cũng có lẽ là vì lòng nhân đạo mà trước đây bác nhận nuôi nó có phải không ?

Ông Phán gật đầu :

- Nếu không muốn dùng chữ nhân đạo thì ta cũng có thể hiểu được rằng hồi ấy, tôi vì thấy chú chẳng có đủ nghị lực mà không để ý tới cái dư luận hồ đồ kia, tôi sợ cũng bởi tại đứa nhỏ phải hắt-hủi khổ sở nên tôi chẳng ngại ngừng gì mà nhận nó...

Chú hai sạm mặt cười gằn :

- Phải, ở đời này có thiếu gì kẻ muốn cầu lợi cho mình vẫn dùng mấy chữ nhân đạo, hi-sinh làm cái mộc che-đỡ ? Thế cho nên đến bây giờ, bác đã có vợ có con, bác chẳng muốn có gì bận bịu đến hạnh phúc gia-đình nữa, bác mới đẩy nó trả tôi. Cứ công bình mà nói thì có lẽ bằng lòng nhận nó làm con bây giờ, chính tôi mới thực là có lòng nhân đạo...

Trong lúc chú Hai nói một mạch, như muốn chút hết mọi nỗi căm hờn đã chứa chất từ lâu. Ông Phán liếc nhìn Nhung lộ vẻ luống-cuống vô cùng. Có lẽ ông đã hối hận mình đã quá nóng nảy làm cho câu chuyện toang-hoang ra đến thế này khi mà đã ngót hai mươi năm giờ nay ông để mọi việc đã qua vùi sâu đóng tro tàn của thời gian. Nhưng chú Hai còn nói nữa; giống hệt như một chiếc xe đang xuống dốc, không thể nào mà hãm lại được :

- Thôi, bác không cần phải khoe khoang dối trá gì hết, việc cũ đã qua, tôi không muốn gởi ra làm gì, nhưng bác đã muốn nói thì tôi cũng nói luôn một thể để cho bác biết. Những lời người ta nói, không có nhiều thì ít và lại chứng cứ rành rành ra đây, nếu nó không phải chính là con bác thì việc gì ngày xưa bác là nhận nó !

Đứng phắt dậy, ông Phán bảo :

- Ô hay chú này điên hay sao, tôi đã bảo chỉ vì thương đứa bé vô tội...

Chú Hai lắc đầu :

- Tôi cũng đã nói với bác rằng bây giờ thì bất tất bác phải dùng cái đạo đức giả ấy mà chống đỡ nữa. Việc 20 năm qua, nó đã cũ lắm rồi chẳng còn gay-gắt như khi xưa mà bác còn sợ hãi phải dẫu diêm. Thì chẳng cứ một mình tôi, ai ai cũng phải nói rằng nó có phải là máu mủ bác thì bác mới thương sót đành nhận vậy. Chính tôi cũng tha thứ cho bác là vì dù sao, bác cũng hãy còn một điểm lương tâm ấy !

Ông Phán lúc này hai mắt trợn trừng da mặt sạm ngất. Chẳng biết sắc diện ông thay đổi thế là vì sợ hãi hay tức tối quá độ. Có điều rõ ràng là ông không còn đủ sức mà chống lại với những lời khốc liệt kia. Ông dơ tay ra vịn lấy thành bàn rồi ngồi phịch xuống thở mạnh một hơi giải như ông vừa mới nghen.

Lâu lâu, ông mới nói, giọng nhỏ hơn trước nhiều :

- Chú nói thế là đủ rồi, nhưng chú chẳng nên nói thêm nữa vì chú đã quên rằng cạnh chúng ta có con Nhung, và trước mặt đây, có còn bàn thờ mẹ nó !

Như chợt nhớ đến hình ảnh người cũ, chú Hai cau mặt :

- Bác còn nhắc gì đến đứa vô sỉ ấy nữa làm cho tôi thêm tức uất...

Nghiêm sắc mặt, ông Phán nói :

- Tôi cảm chú không được làm nhục lần nữa người đã khuất đi rồi !

Như cũng biết mình có lỗi, chú hai nói tránh sang việc khác :

- Đó là tại bác cả, tại bác tưởng rằng tôi có thể tin được cái giọng nói nhân đạo hy sinh của bác, nhưng bác có ngờ đâu, chính ngay cái việc bác ở Hanoi học tốc về đây để can thiệp vào việc hôn-nhân của con Nhung là bác lại nhận một lần nữa chính nó là con của bác nên bác mới quan tâm đến như thế !

Ông Phán không biết nói thêm gì nữa, chỉ thở dài lắc đầu. Rồi từ từ ông đứng giậy sách cặp nhìn em nửa như khinh bỉ nửa như thương hại, rồi ông tiến đến bên Nhung, rơm rớm nước mắt nhỏ nhỏ nói :

- Đấy con đã nghe thấy rõ chưa ? Ba không thể nào làm gì hơn được nữa. Vậy số phận của con trời đã định

như vậy, con cũng chẳng nên oán trách gì...

Ngừng một phút ông lại tiếp :

- Còn ta thì về Hanoi ngay bây giờ, chứ nếu ở lâu hơn nữa thì không khéo mà gây thành án mạng mất !

Rồi chẳng thèm nhìn đến em dâu, ông chậm chạp bước ra khỏi cửa và đóng sầm lại rất mạnh hình như muốn chút hết tất cả mọi nỗi oán hờn uất ức vào đó !

Nhưng bấy giờ thì như người mất hồn. Phải cố bám chặt lấy thành ghế cho khỏi ngã. Nhưng muốn chạy xa cái sân khấu vừa mới diễn xong tấn kịch ghê gớm kia nhưng hai chân Như mềm rún không thể nào nhấc được được nữa.

Riêng có thím là vẫn như thường, lại sung sướng nữa, vui vẻ đến bên chồng mà nói rằng :

- Ông nó nói đánh thép lắm, có thể thì hấn mới chịu cam mồm !

Câu nói của vợ làm cho chú Hai đương đứng lặng sực tỉnh. Ông bỗng mở to con mắt, rồi tròn tròn soe nhìn vợ mà quát :

- Cút đi ngay !

Có lẽ là lần đầu tiên từ khi lấy vợ ông giám quát đuổi một câu oai-vệ như thế mà cũng là lần đầu tiên bà vợ lẳng lơan chẳng giám hé răng, lủi-thủi bước vào trong bếp.

XII - Hy Vọng

Nhung không nhớ rõ nữa nhưng hình như sau đó Nhung thấy mắt hoa, đầu choáng, rồi ngã xuống đất không biết gì nữa.

Và đến lúc Nhung tỉnh giậy thì đã thấy mình nằm trên gác, có vú già săn sóc một bên. Nhung vừa toan hỏi thì vú đã cản lại, bảo khẽ :

- Cô đừng nói năng gì vội, hãy nằm tĩnh dưỡng vài ngày đã !

Nhung Nhung cũng nói :

- Tôi có làm sao đâu chứ ?

Vú già lắc đầu :

- Tôi cũng không biết nữa, nhưng cứ nghe lời ông đốc tờ bảo hình như trí-óc cô bị súc-động mạnh quá nên sinh ra thế, cần phải nằm yên, ít nói và thứ nhất là không nghĩ ngợi gì cả thì mới chóng bình-phục được.

- Tình cảnh tôi thế này thì còn thiết sống làm gì nữa !

Nhung vú già dịu dàng bảo :

- Sao cô tại nói thết vả lại sự thực, cũng chưa đến nỗi nào. Để tôi báo tin cho cô mừng, cái anh chàng Thọ kia sau hôm xảy ra việc sung-đột hai anh em, chàng đã sợ hãi bỏ ngay về nhà quê không giám ở lại thêm một phút.

Sực nhớ đến Thái, Nhung hỏi :

- Máy hôm nay, đi chợ vú có gặp cậu Thái không nhỉ?

Vú già gật đầu :

- Có, thấy đã lâu không gặp cô, cậu ấy lo lắng chỉ sợ đã làm gì để cho cô giận nhưng khi thấy tôi nói rằng vì cô bận thì cậu ấy sẵn đón hỏi chừng nào thì cô lại có thể đi chợ được như thường ?

Nhung hỏi :

- Thế vú chưa nói gì rằng tôi mệt chứ ?

Vú già lắc đầu. Nhung tiếp :

- Không nói là phải vì nói thì chàng lại lo cuống-quít. Nhưng nghĩ cho kỹ thì có lẽ hôm nào gặp chàng, vú cứ nói dối rằng tôi đã về Hanoi rồi !

Vú già ngạc nhiên hỏi :

- Sao cô lại không muốn gặp cậu ấy nữa ?

Nhưng thở giải lắc đầu, rơm rớm nước mắt :

- Vú thử nghĩ mà coi, còn gặp nhau để làm gì, đòi tôi khốn nạn, khổ sở như vậy lại gặp bao nhiêu người độc-ác ở chung quanh mình thì còn hy-vọng gì thoát khỏi cảnh này nữa !

Vú già lắc đầu :

- Cô nghĩ thế là nhầm. Trái lại tôi đã tính toán kỹ lưỡng, câu chuyện đã soay ra thế này thì chúng ta chỉ còn hy vọng trông ở chàng cứu-vớt ra khỏi bước khó khăn mà thôi !

Nhưng chưa hiểu, hỏi :

- Vú nói thế nào, tôi chưa nghĩ ra đây !

Vú cười :

- Cô thử tính mà xem, bà định ép gả cô cho Thọ chẳng qua là chỉ muốn tống-khử cô khỏi cái nhà này. Ngày nay, chúng ta có thể bàn với cậu Thái cũng mượn người mối-manh đến hỏi tử tế, chắc hẳn là ông bà sẽ vui vẻ nhận lời ngay vì chỉ có thế thì mọi việc mới không còn sảy ra sự khó khăn rắc rối nữa.

Nhưng nghe nói, cho ngay là phải, đợi đến chiều nhà đi vắng hết mới gượng ngồi giấy viết một bức thư giải,

kể lễ mọi nội nhà mình và dục Thái mượn người chính thức đến hỏi.

Và lá thư nhờ vú già gửi đi, được lời Thái hứa sẽ về ngay nhà quê thu-sếp, luôn mấy ngày Nhung sung-sướng sống trong hy vọng... Và Nhung lo-sợ khi thấy một hôm vú-già vội vã chạy lên gác báo cho Nhung biết rằng ở dưới nhà, người bác ruột của Thái đang mang trầu cau lại biếu và nói chuyện về việc hôn nhân.

Nhung thấy trong người sồn-sang, chẳng khác gì anh học trò đi thi đứng đợi xem bảng, vội dục vú già xuống dưới nhà nghe ngóng. Chừng nửa giờ sau vú lại trở lên, nói cho Nhung biết rằng thím đã trả lời, bảo bác Thái cứ về, để còn bàn với chú xem sao rồi sẽ trả lời sau.

Nhung lo lắng nói :

- Chỉ sợ rằng bà ấy súc-siễm ông từ chối !

Nhung Nhung đoán nhầm, cách mấy hôm sau bà mới lại hỏi thì thím Nhung không từ-chối chỉ niềm-nở nói rằng :

- Tôi đã nói chuyện với ông nó nhà tôi thì ông nó cũng bằng lòng vì thấy cậu ấy xem chừng cũng tử tế ngoan ngoãn. Nhưng hiện thời, nhà tôi cũng đang có bụi bà cô họ, nói chuyện vui mừng không tiện, vậy xin

để cho thư thư hầy hay !

Thái thấy nhà gái trả lời như vậy mừng rỡ mà yên lòng chờ, rồi mùa nào thức ấy Thái vẫn nhớ sắm sửa nhờ người đến tết nhà Nhung.

Nhung dù tang bà cô đã hết từ lâu, thím Nhung vẫn kiếm có này, có khác thoái thác mãi nhất định không trả lời rõ ràng dứt khoát.

Nhung thấy vậy, không hiểu ra sao nữa, tìm cách gặp Thái để bàn, nhưng anh chàng này cũng không đoán hiểu gì được hơn... Mà cả vú-già nữa cũng chỉ lắc đầu mà nói :

- Tôi biết tính bà ấy nham hiểm lắm; việc này chần chừ có lẽ vì bà ấy còn muốn cho cậu Thái theo đuổi chán-chê khổ sở cho bỏ lúc bà ấy tức-giận trước kia !

Nhung thở giải cú đầu :

- Thì tôi cũng không giám mong gì hơn nữa, miễn là cuối cùng tôi được yên thân, dù có phải đợi chờ cũng được !

Thái cảm động không biết nói gì, chỉ nắm chặt lấy tay Nhung và lấy khăn lau cặp mắt của người yêu đắm lệ.

XIII - Tủ Nhục

Mãi cho đến hôm nhà có giỗ, Nhung mới biết được cái ý định độc ác của thím-mình. Bữa đó, chú có việc phải lên trên Bắc-giang để bỏ thầu gi đó.

Vì một câu nói lỡ lời, thực ra cũng không có gì là can-phạm lắm, nhưng thím Hai cho rằng Nhung có ý trêu tức mình. Thím sủa sói vào mặt Nhung mà bảo :

- Bà thử bụng mày đầy thôi, thì biết ngay mà ! Mày tưởng mày sẽ lấy được nó, nhưng mày nên nhớ rằng có ra được khỏi vòng đã thì hãy hồng cong đuôi chứ !

Ngừng một lát thím lại cười nhạt mà bảo :

- Mày tưởng thế là song chuyện rồi phải không ? Sao mà đại thế hủ con ? Mày tưởng dễ tao bằng lòng gả cho nó phải không, gọi là cứ để cho mà đeo đẳng nhưng nếu mà muốn xin cưới thì cứ đợi bao giờ gái này có chết đi thì hãy ước mong !

Nhung lặng người không biết nói năng làm sao nữa. Và thím tiếp :

- Mà bà có sợ gì chúng mày đâu, bà nói vào tận mặt cho mà biết đấy ! Nếu có giỏi thì cứ bỏ nhà này mà trốn đi với nhau bà coi ?

Rồi con người nham hiểm này cười khanh khách mà bước vào trong nhà. Nhung uất ức quá lên trên gác, gục đầu vào chăn mà khóc.

Cho mãi đến lúc ở dưới nhà khách khứa đến đông thẳng bếp lên gọi Nhung xuống pha nước và tiếp khách, Nhung mới rửa mặt mà theo xuống. Nhung Nhung như người mất hồn, từ lời nói đến cử động đều như người máy, ai hỏi thì trả lời, ai cần gì thì đứng giậy lấy, nếu không thì chỉ ngồi yên lặng, thần trí hình như còn để ở đâu đâu !

Và đã đến một giờ rồi, Nhung ngồi nhìn bàn thờ không chớp mắt. Nhung không rời chiếc ảnh phóng đại của mẹ mình, mờ tỏ sau đám khói hương suốt từ lúc này hình như cũng chùng-chùng nhìn Nhung, mà nuốt lệ.

Và như một người máy, Nhung đứng dậy, chậm-chậm bước đến trước bàn thờ, sau khi họ-hàng đã nhiều người vào lễ.

Nghẹn-ngào Nhung vén áo, định bước vào chiếu sụp ngồi, nhưng bỗng có bàn tay nắm vai, kéo lại.

Như một ông tướng con, Hoàn đứng sau Nhung khoanh tay, lắc đầu :

- Tôi không muốn cho cô vào lễ !

Nhung không nhìn được, gắt :

- Không ai có quyền cảm đoán tôi lễ mẹ tôi cả !

Chắc hẳn đã có lời thím dặn dò từ trước, Hoàn tác-sác bảo :

- Thầy tôi đi vắng, việc giỗ cúng là quyền tôi trông nom. Mà tôi thì không bằng lòng cho cô vào lễ !

Rồi quay nhỏ nước miếng ra phía sau Hoàn khinh íi bảo :

- Cô tưởng rằng mẹ cô thì cô muốn lễ lúc nào cũng được sao ? Mẹ cô đã danh giá, quyền quý gồm thế kia ư? Cô không biết rằng chính mẹ cô đã làm cho thầy khổ-sở bao lâu, và tất cả gia đình, họ hàng nhà tôi phải nhục nhã, ai ai cũng cười chê và rè-bủ ?

Rồi sầm sầm đi đến phía ban thờ, Hoàn dơ tay với lấy chiếc ảnh mẹ Nhung, ném phắt xuống đất, và co chân dận vỡ tan tành.

Nhung thấy trước mặt mình đỏ ngầu màu máu. Như một con điên, Nhung nhảy sấn đến, túm lấy tóc Hoàn, đánh đấm túi bụi. Nhung cũng cùng trong khi ấy, Nhung bị thím rút guốc đánh cho không biết bao nhiêu chiếc vào đầu, vào mặt nữa !

Có lẽ Nhung bị bọn mấy mẹ con thím súm đánh đến chết nếu những người họ-hàng không xô nhau vào mà can ngăn, gỡ cho Nhung chạy.

Như một người không hồn, Nhung thoát khỏi nhà chú mình, hay nói là cha đẻ thì đúng hơn, cứ quần-áo sộc-sếch thế mà đi qua luôn mấy phố.

Rồi gió lạnh ngoài bờ sông đưa vào làm cho Nhung dần dần tỉnh lại. Nghiến răng, Nhung lẩm bẩm :

- Ta nhất quyết không ở nhà ấy thêm một phút nào nữa !

Và trước mắt Nhung đã thấy hiện lên hình ảnh ông Phán, người mà Nhung trước vẫn gọi là ba, người mà Nhung vẫn thầm phục tấm lòng quảng đại và khoáng đạt hơn người.

Rồi Nhung tự nhủ :

- Bây giờ chỉ có một cách là về Hanoi ở với ba ta !

Đã nhất định, Nhung ra bến ô-tô, nhưng thấy nói còn những hai giờ nữa mới có xe đi Phòng, Nhung rẽ vào nhà giấy thép đánh một bức điện-tín cho ba báo tin mình bị bức-bách không thể nào ở nhà chú được nữa, sẽ về Hanoi chuyển tàu chiều !

Rồi từ Kiến-Ang ngồi ô-tô về Hải phòng, từ Hải phòng ngồi tàu hỏa lên Ha-noi, Nhưng lúc nào cũng lan-man nghĩ ngợi, mà chẳng đâu vào đâu cả !

XIV - Kinh Hoàng

Khoảng năm giờ chiều thì Nhung tới Hanoi. Ra khỏi ga, nhìn chuyến tàu điện chạy, Nhung như thấy người nhẹ bỗng hẫng đi. Và đầy hy-vọng, nhưng vẫn còn đôi chút lo lắng, Nhung thuê xe về nhà.

Nhung thấy tim mình đập mạnh khi đứng gõ cửa. Nhung đoán chắc giờ này thì có lẽ Liên ở dưới nhà sẽ ra mở cửa.

Nhung không, đã gõ ba bốn lần mà Nhung vẫn không thấy ai ở trong trả lời cả. Nhung kinh ngạc, đương phân vân chưa đoán được vì có làm sao thì tình cờ tì mạnh tay vào cánh cửa, Nhung thấy cửa mở toang, thì ra, cửa chỉ khép ghìt không gài.

Sau một giây lưỡng lự, Nhung quả quyết bước vào trong nhà.

Nhung không gặp Liên, không gặp em mà cũng không gặp ai hết. Có lẽ nhờ thế mà trái tim của Nhung đập rộn mạnh từ lúc nãy, bây giờ đã đều đều.

Nhung sung-sướng thấy ấm nước chè mạn ủ trong chiếc giỏ mây sơn đỏ vẫn ở chỗ cũ trên góc bàn, Nhung với tay lấy chén rồi rót nước ra, vừa uống vừa nhìn

quanh buồng không thấy một cái gì khác cả.

Nhưng có cái cảm giác là thấy mình hình như vẫn không có điều gì thay đổi cả, tưởng chừng mình chỉ mới đi chơi quanh phố, trở về thôi...

Nhưng vẫn lầy lăm lạ sao trong nhà không có một ai cả.

Lần lần Nhung bước vào trong, đến buồng ngủ của mình thì đẩy cửa bước vào, Nhung vẫn tưởng rằng có lẽ Liên ngủ ở trong buồng mà quên không gài cửa chằng, nhưng trong buồng không có ai hết,

Nhìn quanh căn phòng sinh sản, Nhung thấy mình hoàn-toàn sung sướng và chắc chắn không có sự gì lo sợ nữa. Trên giường, hai chiếc gối thêu, một chữ L, một chữ N vẫn để song song. Nhung thấy mọi vật đều ngăn nắp cả, chứ không bừa bộn, mặc dầu tính Liên vẫn không thứ tự, trước Nhung vẫn phải luôn luôn dọn dẹp phòng và kêu em.

Thấy chiếc ảnh Nhung và Liên treo trên tường, hơi lệch, Nhung nhẹ nhàng bước lên trên ghế và sửa lại cho ngay ngắn.

Rồi Nhung cởi bỏ áo giải, nằm vờn lên trên chiếc nệm trắng tinh.

Nhưng lúc bấy giờ thực chẳng khác gì một con chim non, bé nhỏ, sau khi bất chợt gặp giông tố, đã trở về tổ cũ ấm êm !

Nhưng Nhung bỗng nghe thấy tiếng bên ngoài, rõ ràng tiếng mẹ, kêu :

- Thôi chết rồi, ai đẩy cửa vào thế này ?

Tiếp đó thì tiếng guốc mẹ vội vã chạy thẳng vào trong nhà, nhưng chốc chốc lại ngừng lại từng căn hình như muốn kiểm-soát lại xem đồ đạc có mất gì không.

Nhưng mỉm cười :

- Chắc mẹ một mình ở nhà, buồn, nên khép cửa lại đi chơi sang nhà hàng xóm, lúc về thấy cửa khác dấu thì hoảng-hốt tưởng có kẻ gian vào...

Và Nhung chỉ lẳng lặng nằm yên không lên tiếng, có ý muốn đùa xem mẹ hoảng đến thế nào ?

Rồi tiếng của phòng bật mở.

Mẹ ló đầu vào nhìn thấy Nhung, nửa như kinh ngạc, nửa như lúng túng mẹ hỏi :

Kìa, cô... kìa Nhung đã về đây à !

Nhung nhóm giấy thừa :

- Vâng, sáng nay, con đánh giấy thép lên...

Me sẽ gặt đầu rồi nói :

- Tôi có câu chuyện muốn nói với cô...

Lần này thì tiếng «cô» bà Phấn dùng không lúng-túng ngượng-ngịu quá như lần trước nữa. Nhung tự nhiên luống cuống lo sợ vô cùng. Và Nhung chỉ nói được se se :

- Vâng, mẹ cứ giấy...

Nhung bà Phấn nói :

- Câu chuyện cũng hơi giải, vậy cô hãy ra ngoài phòng khách !

Và một lát, bà lại tiếp :

- Cô mặc cả áo giải vào luôn cho tiện !

Như một người không hồn, Nhung mặc áo, liếc nhìn me vẫn lặng lẽ đứng bên chờ, chứ không nói thêm một lời nào khác nữa. Tay Nhung run run lên, và cài mãi mới xong được mấy chiếc cúc áo.

Ra phòng khách, me chỉ ghé bảo Nhung ngồi như mời một người khách lạ, rồi nghiêm giọng mà bảo rằng:

- Giấy-thếp cô đánh lên, tôi đã nhận được rồi. Và tôi đã tìm hết cách để trong giờ này, ở nhà chỉ còn có một mình tôi, không còn ai nữa. Và có thể thì tôi mới có thể nói rõ câu chuyện cho cô nghe được !

Ngừng lại một lát, nhìn Nhung, rồi mẹ lại nói tiếp :

- Tôi chắc cô cũng đã hơi biết rõ cái rắc-rối trong đời cô, hay nói cho đúng hơn, cái rắc-rối từ lúc sinh ra cô. Vậy thì cô hẳn cũng hiểu rằng chỗ của cô không phải là nên ở trong nhà này nữa. Có cô, thế nào gia đình nhà tôi cũng sinh ra lục-đục, và không những thế, tất cả những con tôi cũng bị người ta dị nghị khó lòng mà gỡ được tiếng xấu từ xưa...

Rồi chậm rãi nhưng rất quả quyết, me nói tiếp :

- Tôi hôm nay đợi cô, cũng chỉ định nói có bấy nhiêu thôi, tôi cũng chỉ mong rằng cô hiểu cho tôi và cũng đừng hy vọng gì ở chồng tôi sẽ thương cô mà cho cô ở nữa. Tôi sẽ đưa cho cô xem cái này và cô sẽ hiểu biết rằng lời nói của tôi là đúng.

Vừa nói me vừa đứng giậy, vớ tay lấy chiếc cháp nhỏ mà Nhung biết mẹ vẫn để dấu dưới đáy hòm từ xưa, rất ít khi lục đến, rồi mở ra, đưa cho Nhung một lá thư, chắc là cũ lắm vì giấy đã vàng vàng...

Và me đứng giậy, nhẹ nhàng đẩy Nhung dần dần ra cửa, vừa đi, vừa nói :

- Tôi cũng biết đời cô như thế là khổ lắm nhưng tôi cũng không biết làm thế nào hơn được. Vậy cô cứ yên lòng mà ở dưới nhà chú Hai...

Rồi móc túi, me rút một tập giấy bạc để vào tay Nhung mà nói tiếp :

- Đây, tôi có chút ít, biếu cô, để tùy ý có muốn sắm sửa thêm gì hoặc may vá hay làm cái vốn riêng nhỏ. Rồi sau đây, cô có cần tiền gì, cứ viết giấy về tôi, đừng ngại.

Nhung nghe nói ghen-ngào không biết trả lời sao và cũng không biết rằng đã ra khỏi cửa từ bao giờ. Thấy mẹ vẫn ấn tập giấy bạc vào trong tay, Nhung đẩy ra để mặc rơi xuống đất, rồi cố gượng hết sức cho khỏi khóc to, Nhung quay mình bỏ chạy.

Vậy một chiếc xe, ngồi lên, Nhung mới thấy hơi yên dạ vì nếu không thì chỉ mấy phút nữa Nhung đã rún người mà ngã quay xuống đường rồi !

Sờ tay vào túi, Nhung thấy chiếc thư của mẹ vừa đưa vẫn còn trong đó, nhưng Nhung chẳng giám lấy ra xem vì Nhung đoán chắc nếu đọc thì có lẽ Nhung còn biết thêm nhiều điều ghê gớm hơn nữa !

Anh xe chạy đến đầu phố, ngoái cổ lại để hỏi xem chạy đường nào. Nhung chẳng nghĩ ngợi gì cả vẫy tay bảo :

- Ra ga Hàng cỏ !

Và cũng chẳng nghĩ ngợi gì, như kẻ mất hồn, Nhung lấy vé, lên tàu ngồi, hình như Nhung thấy rằng trong những phút này mình cần phải làm một cái gì, và làm không lưỡng lự thì Nhung mới có thể sống được.

Nhung quả quyết rút bức thư trong túi giở ra đọc. Cứ trông dòng chữ ngày tháng trên đầu, Nhung đã biết rằng bức thư này viết đã ngót 15 năm nay.

Xem giòng đầu, Nhung đã hiểu ngay đó là bức thư của ba viết cho mẹ, khi hai người mới sắp sửa lấy nhau.

Trong thư, Ba kể lại cho me nghe những nỗi ảm khúc trong gia đình mình...

Trước đây 18 năm, hai anh em ba và chú Hai hãy còn ở cả Kiến-An, chú thì đã cưới vợ mà ba thì hãy còn kén chọn. Rồi một ngày kia chú Hai nhất định ra đi, hỏi ấy trong Nam kỳ người Bắc vào buôn bán sinh nhai còn dễ dàng lắm, gửi người vợ trẻ lại cho anh trông nom.

Mấy tháng sau, người vợ ấy, - tức là mẹ đẻ ra Nhung sau này, - viết thư vào Saigon báo cho chồng biết đã có tin mừng, và cách mười tháng đúng kể từ ngày chồng ra đi, người vợ ấy lại đánh giầy thép báo cho biết đã sinh ra một đứa con gái trông rất là kháu-khỉnh. Lập tức chú Hai mua sắm những quần áo mũ giày của trẻ con gửi ra, kèm theo một bức thư nhờ ông anh thay mình trông cho vợ đại con thơ.

Rồi qua ba năm, đã kiếm được một cái vốn kha-khá, chú Hai thu xếp lên đường, về nơi xử-sở, tưởng tượng trước cái ngày đoàn-viên vui-vẻ gặp vợ gặp con...

Nhưng chỉ mới về được có mười ngày, chú Hai đã thoáng nghe có nhiều câu chuyện dị-kỳ quái ác. Người ta - những người rồi rãi chỉ hay bàn tán chuyện người, - đã mong-manh nói tới tai chú Hai, nghi ngờ đứa con gái kia chẳng phải chính là con của chú đẻ ra... Người

ta nói hình như - cái hình như đã gây ra biết bao nhiêu là tội ác - đứa con gái kia chính là con gái của ông anh !

Trước thì chú Hai chỉ cho là những nhời nói không đâu, nhưng sau cùng, nhiều người bàn tán quá, chú Hai cũng đâm ra hoài nghi, nhất là khi lại tính từ ngày mình đi cho đến ngày vợ lâm bồn thì lại những mười tháng đúng !

Rồi chú Hai sau một ngày tức tối vì những lời riếu-cột bóng gió, về nhà tra hỏi vợ, mà người thiếu phụ bị làm vào cảnh tình ngay lý gian, không biết làm cách nào thân oan cho mình, đành phải uống thuốc độc tự tử sau khi đã hôn đứa con vô tội mới non ba tuổi một lần cuối cùng...

Thế là từ ngày vợ chết, chú Hai đâm ra bực, rệu chề, hình như định nhờ ma-men mà quên mọi nỗi đau đớn trong lòng. Và chú Hai bê tha đến nỗi ông Phán, khi ấy đã xin đổi về Hanoi, thấy Nhung đưa cháu gái nhỏ neho nhóc một mình, phải về mà nói với em xin cho Nhung theo lên Hanoi ở với mình.

Suốt từ lúc đọc thư, Nhung khóc không biết bao nhiêu nước mắt. Rồi Nhung lại đọc tiếp đến đoạn sau cùng, lời ba mình nói với mẹ, người vị hôn thê :

... «Nhưng anh cũng phải lập gia đình của anh. Anh hy vọng ở em sẽ rộng lòng mà không để ý đến chuyện xưa và không hắt hủi gì đứa nhỏ thực ra vô tội.

Và em không ngại gì có thể xảy ra chuyện rắc rối về sau này, vì nếu có thể nào, anh xin hứa trước với em sẽ bao giờ cũng nghĩ đến em, đến những đứa con của chúng ta, trước khi nghĩ đến cháu !»

Thì ra người vợ đã chịu đựng một đứa con của người ngoài trong 15 năm trời nhưng vẫn tấm tức trong lòng, bây giờ mới nhất định nhân dịp mà bắt chồng phải theo lời hứa xưa kia !... Nhưng chăm chú đọc thư đến nỗi chuyến tàu đã chạy từ lúc nào không biết. Và đến khi Nhung ngó qua cửa sổ nhìn đã thấy cầu đang chạy trên cầu Sông cái.

Nhung bản thân nhìn giòng nước cuộn cuộn chảy xiết dưới chân cầu, rồi chợt nghĩ ngay đến những người uất ức không còn phương kế nào nữa đành phải ôm hận mà nhảy xuống giòng sông.

Nhung Nhung chợt trông thấy thành cầu, tựa vào lan can một đôi tình nhân đứng sát vào nhau mơ màng nhìn theo làn nước chảy...

Và ở phía xa xa, cho đầu cầu Gia-Lâm một đôi khác
nữa đương rứt rề rẽ xuống, người con trai âu yếm quàng
tay đỡ lấy người yêu...